Ročník 1948. 423

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé

Částka 21. Vydána dne 14. dubna 1948. Cena Kčs 7.40.

OBSAH:

(44.—47.) **44.** Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon o revisi první pozemkové reformy. — **45.** Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon ze dne 3. července 1947, č. 139 Sb., o rozdělení pozůstalostí se zemědělskými podniky a o zamezení drobení zemědělské půdy. — **46.** Zákon o nové pozemkové reformě (trvalé úpravě vlastnictví k zemědělské a lesní půdě). — **47.** Zákon o některých technicko-hospodářských úpravách pozemků (scelovací zákon).

44.

Zákon ze dne 21. března 1948,

kterým se mění a doplňuje zákon o revisi první pozemkové reformy.

Ústavodárné Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Čl. I.

Zákon ze dne 11. července 1947, č. 142 Sb., o revisi první pozemkové reformy, se mění a doplňuje takto:

1. § 6, odst. 2, písm. b) se na konci doplňuje tímto ustanovením:

„Osobní náležitosti, uvedené pod č. 1 až 3, u osob, které pozbyly pozemkového majetku (§ 1) pod tlakem okupace nebo v důsledku národní, rasové nebo politické persekuce (zákon ze dne 16. května 1946, č. 128 Sb., o neplatnosti některých majetkově-právních jednání z doby nesvobody a o nárocích z této neplatnosti a z jiných zásahů do majetku vzcházejících), se posuzují při revisi podle doby, kdy nastala událost, která jest důvodem pro navrácení v předešlý stav. U účastníků národního boje za osvobození (§§ 1 a 6 zákona ze dne 19. prosince 1946, č. 255 Sb., o příslušnících československé armády v zahraničí a o některých jiných účastnících národního boje za osvobození) povolí ministr zemědělství v případech zvláštního zřetele hodných na návrh ministra národní obrany výjimky z ustanovení předchozí věty.“

2. § 6, odst. 3 zní:

„(3) Je-li místní potřeba půdy naléhavá k uspokojení uchazečů oprávněných podle § 8, odst. 1, nebo žádá-li to veřejný zájem, lze na návrh rolnické komise převzíti celý zbytkový statek nebo jeho část.“

3. V § 6, odst. 4, první větě se vsunují na konci slova: „nebo v odstavci 3.“

4. V § 6, odst. 5 se připojuje na konci tato věta:

„Bližší předpisy k provádění tohoto ustanovení stanoví ministr zemědělství vyhláškou v Úředním listě, která se na Slovensku uveřejní též v Úředním věstníku.“

5. § 7, odst. 2 zní:

„(2) Za půdu, která bude vyvlastněna podle § 1, odst. 3, se poskytuje náhrada ve výši průměrné obecné ceny za posledních 10 let před vyvlastněním nebo ve výši obecné ceny v době vyvlastnění, je-li tato nižší, vždy však se srážkou 20%.“

6. V § 7, odst. 3 se nahrazují slova „obecnou cenu“ slovy „cenu podle odstavce 2“.

7. V § 7, odst. 5, první větě se nahrazují slova „do výše obecné ceny převzatého majetku“ slovy „do výše náhrady za převzatý majetek“.

8. § 8, odst. 6 zní:

„(6) Přídělové řízení provede ministerstvo zemědělství (na Slovensku pověřenectvo zemědělství a pozemkové reformy podle směrnic ministerstva zemědělství) v součinnosti se zástupci uchazečů (rolnickými komisemi). Rolnické komise jsou místní a okresní. Místní rolnickou komisi, skládající se z 5 až 10

členů, zvolí si oprávnění uchazeči (odstavce 1 a 3) při místním národním výboru, v jehož obvodu se nachází půda tvořící předmět revise nebo získaná pro účely přídělu, a v sousedních zájmových obcích. Zástupci místních rolnických komisí zvolí na schůzi okresní rolnickou komisi při okresním národním výboru, která může míti nejvýše 10 členů."

9. § 8, odst. 9 zní:

„(9) Bližší předpisy k provedení ustanovení odstavců 1 až 8, zejména o nejvyšší přípustné výměře přídělu, směně půdy, jakož i o složení, ustavení a působnosti rolnických komisí, vydá vláda nařízením."

10. § 9, odst. 1, č. 3 zní:

„3. ustanovení § 5, odst. 1 a 2 zák. č. 16/1947 Sb. platí i o zaměstnancích, u nichž jsou dány podmínky uvedené v § 2, odst. 1, písm a) a b) téhož zákona, s nimiž však byl pracovní (služební) poměr rozvázán bez jejich viny v důsledku provádění revise první pozemkové reformy;"

11. V § 9, odst. 1 se za ustanovení č. 8 vkládá nové ustanovení č. 9 tohoto znění:

„9. ustanovení § 8, odst. 2 zák. č. 16/1947 Sb., pokud se vztahuje na nároky z dřívějšího pracovního (služebního) poměru, tu neplatí;"

12. V § 9, odst. 1 se ustanovení č. 9 přečísluje na č. 10.

13. V § 15, odst. 1 první věta zní:

„Každé zcizení mezi živými, reálné rozdělení spoluvlastnictví, propachtování nebo zatížení pozemkového majetku uvedeného v § 1 jest ode dne 11. července 1947 po dobu revise bez souhlasu ministerstva zemědělství neplatné; na Slovensku uděluje souhlas pověřenectvo zemědělství a pozemkové reformy podle směrnic ministerstva zemědělství."

14. § 15, odst. 2 zní:

„(2) Pro dražební řízení o majetku uvedeném v § 1 platí i jinak ustanovení § 29 zák. č. 90/1947 Sb."

Čl. II.

Úroková míra pro úrokování náhrady podle § 59 zákona ze dne 8. dubna 1920, č. 329 Sb., o převzetí a náhradě za zabraný majetek pozemkový (zákon náhradový), ve znění zákona ze dne 13. července 1922, č. 220 Sb., činí 1%, a to s účinností ode dne 1. ledna 1948.

Čl. III.

(1) Výpověď z hospodaření na přejímaných nemovitostech může býti doručena nejen okresním soudem (§ 18 náhradového zákona), nýbrž i přímo ministerstvem zemědělství, na Slovensku pověřenectvem zemědělství a pozemkové reformy, po případě jejich orgány. Výpověď daná správním úřadem může se státi také veřejnou vyhláškou, která se vyvěsí na úřední obecní tabuli v obci (obcích), v jejímž (jejichž) obvodu leží pozemkový majetek. Při výpovědi veřejnou vyhláškou postačí výpověď všeobecně daná bez udání jmen osob hospodařících. Výpověď se pokládá za doručenou dnem vyvěšení.

(2) Proti výpovědi dané podle odstavce 1 není opravného prostředku a je vykonatelná podle ustanovení vládního nařízení ze dne 13. ledna 1928, č. 8 Sb., o řízení ve věcech náležejících do působnosti politických úřadů (správním řízení).

Čl. IV.

Ustanovení čl. I platí od 12. srpna 1947, s výjimkou ustanovení č. 8.

Čl. V.

Ministr zemědělství se zmocňuje, aby ve Sbírce zákonů a nařízení vyhlásil úplné znění zákona č. 142/1947 Sb., které vyplývá z úprav provedených tímto zákonem.

Čl. VI.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr zemědělství v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Dr. Beneš v. r.
Zápotocký v. r.
Ďuriš v. r.

45.

Zákon ze dne 21. března 1948,

kterým se mění a doplňuje zákon ze dne 3. července 1947, č. 139 Sb., o rozdělení pozůstalosti se zemědělskými podniky a o zamezení drobení zemědělské půdy.

Ústavodárné Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Čl. I.

Ustanovení § 18, odst. 1 až 3 zákona ze dne 3. července 1947, č. 139 Sb., o rozdělení pozů-

stalostí se zemědělskými podniky a o zamezení drobení zemědělské půdy, se mění a doplňují a znějí takto:

„(1) Vlastník smí zemědělský pozemek, nečiní-li celková výměra jeho pozemků více než 50 ha, volně zciziti svým dětem, rodičům, manželu nebo sourozencům anebo osobám s ním ve stejném stupni sešvagřeným. Vlastníkem podle tohoto paragrafu se rozumí vlastník souboru nemovitostí, které se soustředily ve vlastnictví jediné osoby, anebo spoluvlastníků, nerozvedených manželů nebo rodičů a dětí prvého stupně.

(2) Jinak zemědělský pozemek smí býti prodán jen

a) zemědělcům k doplnění jejich zemědělské nesoběstačné usedlosti,

b) zemědělským zaměstnancům, malozemědělcům a rolnickým synům a dcerám, zejména pokud jsou krajany vracejícími se do vlasti (ústavní zákon ze dne 12. dubna 1946, č. 74 Sb., o udělení státního občanství krajanům vracejícím se do vlasti), k vytvoření zemědělských usedlostí,

za předpokladu, že soubor nemovitostí (odstavec 1) kupujícího, uvedeného pod písm. a) a b), nepřevýší ani po nabytí pozemků, tvořících předmět koupě, dvojnásobek nejmenší příslušné výměry (§ 1, odst. 1) o více než 0.50 ha, při čemž mezi těmito uchazeči má, je-li pozemek propachtován, přednostní právo na koupi pachtýř tohoto pozemku; byl-li však pachtovní poměr propachtovatelem vypovězen nebo zrušen po 3. červenci 1947, zůstane přednostní právo na koupi zachováno po dobu tří let od vypovězení (zrušení) pachtovního poměru bývalému pachtýři, který byl pachtýřem dne 3. července 1947. V případě, že tento pachtýř svůj nárok neuplatňuje, nabývá právo na koupi vlastník sousedního pozemku, je-li oprávněným uchazečem,

c) dělníkům, veřejným a soukromým zaměstnancům a maloživnostníkům do výměry nejvýše 0,50 ha pro stavbu vlastního domu nebo na zřízení zahrádky nebo na rozšíření provozních zařízení.

(3) K zcizení zemědělského pozemku je třeba souhlasu příslušného okresního národního výboru s výjimkou případů uvedených v odstavci 1. Souhlas nemůže býti odepřen, vyhovuje-li prodej ustanovením odstavce 2, nepříčí-li se veřejnému zájmu, a prokáže-li kupující,

a) že je československým státním občanem, nebo že je za něho považován podle § 1 nebo § 2 ústavního zákona č. 74/1946 Sb. a

b) že je české, slovenské nebo jiné slovanské národnosti, že nepozbyl pravoplatným rozsudkem trestního soudu pro zločin volebního práva, že je národně a státně spolehlivý a že i jeho rodinní příslušníci, žijící s ním ve společné domácnosti, jsou státně spolehliví, nejsou národnosti německé nebo maďarské a nepozbyli pravoplatným rozsudkem trestního soudu pro zločin práva volebního. Ustanovení o národnosti neplatí u osob jmenovaných v §§ 1 a 6 zákona ze dne 19. prosince 1946, č. 255 Sb., o příslušnících československé armády v zahraničí a o některých jiných účastnících národního boje za osvobození. Pokud jde o osoby uvedené v § 84, odst. 1 zákona ze dne 18. července 1946, č. 164 Sb., o péči o vojenské a válečné poškozence a oběti války a fašistické persekuce, neplatí ustanovení o národnosti, ačli nejde o příslušníky národnosti německé nebo maďarské.“

Čl. II.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej ministři spravedlnosti a zemědělství v dohodě se zúčastněnými ministry.

Dr. **Beneš** v. r.

Zápotocký v. r.

Dr. **Čepička** v. r. **Duriš** v. r.

46.

Zákon ze dne 21. března 1948,

o nové pozemkové reformě (trvalé úpravě vlastnictví k zemědělské a lesní půdě).

Ústavodárné Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Díl I.

Úprava vlastnictví.

§ 1.

(1) Vlastnické poměry k půdě (odstavec 7) se upravují tak, aby půda, sloužící zemědělské výrobě, náležela, pokud v tomto zákoně není stanoveno jinak, výkonným zemědělcům podle zásady, že půda patří těm, kdož na ní pracují.

(2) Ustanovení tohoto zákona se vztahují na pozemkové vlastnictví výkonného zemědělce, pokud výměra jeho půdy, označené v odstavci 7, včetně půdy jeho rodinných příslušníků (§ 4), přesahuje 50 ha. Půdu (odstavec 7) přesahující tuto výměru, jakož i zastavěné plochy, nádvoří a soukromé cesty, pokud slouží zemědělské výrobě a nejsou nutné k řádnému hospodaření v dosavadním podniku, vykoupí stát za náhradu (§ 9, odst. 1) a přidělí je oprávněným uchazečům za podmínek uvedených v § 16.

(3) Stát vykoupí (§ 9, odst. 1) pro tentýž účel bez zřetele na výměru (odstavec 2) půdu (odstavec 7), na které vlastníci trvale sami nepracují nebo která je ve vlastnictví právnických osob vyjma ty, jež jsou uvedeny v § 2. Vlastníku se ponechá na jeho žádost půda (odstavec 7) ve výměře 1 ha; požádá-li o ponechání zastavěné plochy, započítává se její výměra do uvedené výměry 1 ha. Půda ponechaná vlastníku bude vykoupena, jestliže vlastník nebo jeho právní nástupce do 10 let ode dne účinnosti tohoto zákona, nebo nabude-li jí později, do 10 let po jejím nabytí, na ní nebude hospodařiti nebo ji nezastaví. Jde-li o půdu spekulační, provede se výkup veškeré půdy. Spekulační půdou podle předchozí věty se rozumí půda přesahující výměru 1 ha, které vlastník — nezemědělec — nabyl koupí a od nabytí na ní nepracuje. Se souhlasem místních rolnických komisí lze ponechati půdu, jejíž výnos slouží k vydržování duchovních státem uznaných církví a náboženských společností, spravujících nižší církevní úřady (jmění obroční, místních sborů, místních náboženských obcí a pod.), a to nejvýše do výměry 30 ha.

(4) Ustanovení odstavce 3 se nevztahuje na

a) půdu, na níž vlastníci — zemědělci — pro okolnosti nezávislé na jejich vůli sami nemohou pracovati (na př. pro stáří, nezletilost, nemoc, vdovství, invaliditu nebo vykonávání veřejné funkce),

b) půdu těch, kdož se odborně připravují pro zemědělské povolání,

c) půdu osob, které jí nabyly od rodičů nebo předků druhého stupně — zemědělců — a které sice na ní nepracují, ale vrátí se k práci na ní do jednoho roku od vyhlášení tohoto zákona, a pokud jsou nezletilé, v této jednoroční lhůtě nebo nejpozději dosažením zletilosti; v této lhůtě jest vlastník oprávněn dáti šestiměsíční výpověď osobě na této půdě hospodařící,

d) půdu, na níž rodiče nebo předkové druhého stupně — dřívější vlastníci — sami dále pracují; jakmile tento stav pomine, může se vlastník vrátiti k práci na této půdě do jednoho roku,

e) půdu výkonných zemědělců, kteří se dočasně vystěhovali do zahraničí, lze-li podle daných okolností předpokládati, že se vrátí a budou opět na této půdě pracovati,

f) půdu do výměry 2 ha, která je ve vlastnictví dělníků, živnostníků, veřejných a soukromých zaměstnanců, pokud tyto kategorie vlastníků podléhají jen dani ze mzdy nebo dani živnostenské.

Výjimky uvedené pod písm. c) až e) neplatí však v případech, kdy půda jest nepřetržitě propachtována po dobu nejméně 18 let. V těchto případech se provede výkup veškeré půdy. Pokud v případech uvedených pod písm. a) až e) přesahuje výměra půdy 50 ha, platí o půdě přesahující tuto výměru přiměřeně ustanovení odstavce 2.

(5) Ustanovení odstavce 3 se dále nevztahuje na půdu, jejíž výnos vlastníci prokazatelně potřebují k doplnění svých příjmů, které nestačí k jejich existenci. Při tom platí zásada, že se vlastníkovi ponechává tolik půdy, kolik mu postačí k tomu, aby jeho celkový důchod, včetně důchodu jeho rodinných příslušníků (§ 4), dosáhl dvojnásobku daněprostého minima podle předpisů platných o zdanění pracovního důchodu, nejméně však dvojnásobku daněprostého minima čtyřčlenné rodiny. Výměra ponechané půdy nesmí přesáhnouti 4 ha.

(6) Z půdy patřící spoluvlastníkům se vykupují ideální podíly, po případě jim odpovídající reálné díly, poměrně podle jejich vlastnických podílů, po případě podle výměry ostatních jejich pozemků. V případech uvedených v odstavci 2 se vykoupí z půdy rodinného příslušníka (§ 4) taková část, aby poměr výměry jeho půdy k výměře půdy osoby, o jejíhož příslušníka jde, zůstal nezměněn i po výkupu.

(7) Do výměry uvedené v odstavci 2 se započítává veškerá půda sloužící zemědělské výrobě.

(8) Půdou (odstavec 7) se rozumějí veškeré nemovitosti i s právy, která jsou spojena s jejich vlastnictvím.

(9) Kde se v tomto zákoně mluví o vlastníku, rozumí se tím u půdy, která je v držbě toho, na koho vlastnicky byla převedena, tento držitel, třebas převod vlastnictví není ještě knihovním zápisem dovršen, u neodevzdaných pozůstalostí v zemích České a Moravskoslezské dědic nebo odkazovník, kterému má půda připadnouti.

§ 2.

(1) Ustanovení tohoto zákona se nevztahují na půdu

a) státu, státních podniků a fondů, svazků územní samosprávy a Jednotných svazů zemědělců,

b) zemědělských výrobních družstev, skládajících se z výkonných zemědělců, bez újmy ustanovení § 3,

c) která slouží účelům obecně prospěšných nadací nebo zařízení sociální nebo zdravotní péče, anebo hospodářsky souvisí s plněním jejich úkolů, potvrdí-li příslušné ministerstvo v dohodě s ministerstvem zemědělství obecnou prospěšnost nadací nebo zařízení,

d) jiných zemědělských družstev než výrobních, potvrdí-li ministr zemědělství, že ji potřebují k řádnému provozu a rozvoji podniku,

e) národních podniků, zřízených podle zákonů o znárodnění a předpisů je provádějících a doplňujících, potvrdí-li příslušný ministr po dohodě s ministrem zemědělství, že dotčený průmyslový podnik má v půdě surovinovou základnu své výroby a že je nutna k řádnému provozu a rozvoji podniku,

f) šlechtitelských podniků, které před účinností tohoto zákona obdržely povolení ke šlechtění osiva a sadby podle příslušných předpisů, provozují-li tuto činnost skutečně a uzná-li ji ministerstvo zemědělství na návrh příslušného Jednotného svazu zemědělců za nezbytnou.

(2) Ministr zemědělství vyloučí na návrh ministra průmyslu, a pokud jde o průmysl potravinářský, na návrh ministra výživy, po slyšení Ústřední rady zemědělců z dosahu tohoto zákona i pozemky jiných průmyslových podniků, než které jsou uvedeny v odstavci 1, písm. e), pokud jsou nutné k řádnému provozu a rozvoji podniku.

(3) Úprava majetku urbariálních obcí (společenského majetku bývalých urbarialistů), komposesorátů, singularistů a podobných právních útvarů a majetku pastvinářských společenstev a pastvinářských družstev bude provedena zvláštním zákonem, vyjímajíc ustanovení § 3, odst. 4.

§ 3.

(1) Podle § 1 se posuzuje člen zemědělského výrobního družstva a jeho podílnictví na družstvu tak, jako kdyby vlastnil tu část družstevní půdy, která by odpovídala výši (počtu) jeho družstevního podílu v případě reálného rozdělení družstevních pozemků.

(2) Připadá-li na člena družstva a jeho rodinné příslušníky (§ 4) podle jejich podílů více půdy, než činí výměra stanovená v § 1, odst. 2, vykoupí stát tu část podílu, která odpovídá výměře přesahující výměru stanovenou v § 1, odst. 2. Pro členy družstva platí dále obdobně ustanovení § 1, odst. 3 až 5.

(3) Při zjišťování výměry podle § 1, odst. 2 se sčítá půda odpovídající družstevnímu podílu s vlastní půdou člena a jeho rodinných příslušníků (§ 4).

(4) Ustanovení tohoto paragrafu platí obdobně též o majetkových podílech v právních útvarech uvedených v § 2, odst. 3.

§ 4.

Rodinnými příslušníky vlastníka půdy podléhající výkupu se rozumějí podle tohoto zákona příbuzní v řadě vzestupné (též osvojitelé), příbuzní v řadě sestupné (též osvojenci), sourozenci, manžel (druh, družka) a jeho sourozenci, zeť, snacha, tchán a tchýně, pokud s vlastníkem trvale žijí ve společné domácnosti.

§ 5.

Splní-li se po vyhlášení tohoto zákona podmínky uvedené v § 1, odst. 2 nebo 3, vykoupí stát půdu podle tohoto zákona.

§ 6.

(1) Vlastník půdy podléhající výkupu podle § 1, odst. 2 jest oprávněn vybrati si do přípustné výměry půdu podle své volby buď zemědělskou, nebo lesní, nebo obojí, vždy průměrné hodnoty (bonity) příslušného druhu půdy. Při zjišťování průměrné hodnoty jsou přípustné odchylky do výše 10%. V případech uvedených v § 1, odst. 3 a 5 má vlastník volnost výběru. Vždy však jest dbáti toho, aby vlastníku byl ponechán podle možnosti souvislý hospodářský celek a aby nebyl ohrožen veřejný zájem (na př. scelování pozemků) a účelné použití vykoupené půdy (§ 16).

(2) Bližší předpisy o výběru půdy a o zjišťování průměrné hodnoty (bonity) vydá vláda nařízením.

Díl II.

Soupis majetku.

§ 7.

(1) Vlastník půdy, která přesahuje přípustnou výměru (§ 1, odst. 2 a odst. 4, poslední věta), je povinen předložiti do 45 dnů ode dne uveřejnění vyhlášky podle § 8, odst. 2 příslušnému místnímu národnímu výboru dvojmo, na Slovensku trojmo, soupis své půdy s uvedením práv, která jsou spojena s jejím vlastnictvím. Leží-li půda v obvodu různých obcí, podá vlastník soupis v obci svého bydliště.

(2) Splněním soupisové povinnosti se nevzdává osoba, která soupis předložila, námitky, že v jejím případě nejsou splněny podmínky pro výkup. Odůvodněné námitky nutno podati současně se soupisem.

(3) Místní národní výbor zjistí za součinnosti místní rolnické komise a místního sdružení příslušného Jednotného svazu zemědělců vlastníky půdy, na kterou se vztahují ustanovení § 1, odst. 3 až 5, a vyzve je po uveřejnění vyhlášky podle § 8, odst. 2, aby do 30 dnů od doručení výzvy předložili dvojmo, na Slovensku trojmo, soupis půdy. Proti výzvě k soupisu není opravného prostředku. Ustanovení předchozích odstavců platí obdobně.

(4) V případech uvedených v § 5 je vlastník povinen předložiti bez vyzvání soupis do 45 dnů ode dne, kdy nastaly okolnosti rozhodné podle § 1, odst. 2 nebo 3. Jinak platí obdobně ustanovení předchozích odstavců.

(5) Místní národní výbor zašle jeden výtisk soupisu ministerstvu zemědělství nebo orgánu jím určenému, na Slovensku též pověřenectvu zemědělství a pozemkové reformy, a zpraví o soupisu ihned místní rolnickou komisi, aby zahájila řízení podle § 10.

(6) Ministerstvo zemědělství může nařídit zahájení řízení, aby bylo zjištěno, zda jsou dány předpoklady pro výkup, a činiti potřebná opatření.

§ 8.

(1) Soupisem jsou povinny osoby fysické bez rozdílu národnosti a státního občanství a právnické osoby, tuzemské i cizozemské, pokud jsou vlastníky (§ 1, odst. 9) půdy podléhající výkupu. Jsou-li osoby soupisem povinné nezvěstné, zdržují-li se v cizině, nebo je-li jejich majetek pod národní nebo jinou úřední správou, jest soupisem povinen uživatel nebo národní (úřední) správce pozemkového majetku, na který se soupis vztahuje. Nepodá-li soupis osoba k tomu povinná ve stanovené lhůtě, nebo jde-li o půdu opuštěnou, podá soupis místní národní výbor.

(2) Bližší předpisy o soupisu stanoví ministr zemědělství vyhláškou v Úředním listě.

Díl III.

Finanční ustanovení.

§ 9.

(1) Za vykoupenou půdu poskytuje stát náhradu ve výši průměrné obecné ceny za posledních 10 let před výkupem nebo ve výši obecné ceny v době výkupu, je-li tato nižší, vždy však se srážkou 20%. Dělníkům, živnostníkům, veřejným a soukromým zaměstnancům se poskytuje tato náhrada bez srážky, pokud jde o výměru do 10 ha vykoupené půdy a nejde-li o půdu spekulační (§ 1, odst. 3, předposlední věta).

(2) Náhrada podle odstavce 1, jakož i úhrada při vypořádání dluhů a břemen (§ 11) se poskytuje v cenných papírech, v jiných hodnotách nebo v hotovosti, v případech uvedených v § 1, odst. 5 zásadně v hotovosti; podrobné předpisy o náhradě za vykoupenou půdu vydá vláda nařízením.

(3) Výkupem získaná půda se přiděluje oprávněným uchazečům za cenu rovnající se ceně výkupní beze srážky, vypočtené podle odstavce 1, první věty, snížené o 10%. V případech hodných zvláštního zřetele může býti povoleno spláceti přídělovou cenu nejdéle do 15 let.

(4) Výplatu náhrad (odstavec 2) provádí a přídělové ceny (odstavec 3) přijímá jménem státu Národní pozemkový fond při ministerstvu zemědělství (dále jen „Fond"), který také obstarává službu účetní a pokladní. Veškeré účiny, náklady a těžby, vyplývající z provádění tohoto zákona, účtuje Fond odděleně od ostatních prostředků jím spravovaných, při čemž uhradí případný schodek vzniklý prováděním tohoto zákona v zemích České a Moravskoslezské.

(5) K provedení úkolů vytčených tímto zákonem uvolní státní správa postupně podle potřeby Fondu zálohu až do výše 150 milionů Kčs. S výhradou ustanovení odstavce 6 vrátí Fond finanční správě tuto zálohu, jakmile to jeho finanční poměry dovolí, nejpozději však do 10 let od jejího uvolnění, pokud nebude již dříve podle dohody ministerstva financí s Fondem, učiněné po slyšení nejvyššího účetního

kontrolního úřadu, započtena a vyúčtována na povinnosti státu vůči Fondu.

(6) Působnost Fondu při plnění úkolů mu uložených v předcházejících odstavcích se vztahuje i na Slovensko; u pověřenectva zemědělství a pozemkové reformy (slovenského pozemkového fondu) se zřídí pro tento účel zvláštní účet. Na tento účet převede Fond ze zálohy 150 milionů Kčs poměrný díl podle potřeby, rozsahu výkupu a přídělu půdy podle tohoto zákona. Takto převedený díl zálohy vrátí pověřenectvo zemědělství a pozemkové reformy (slovenský pozemkový fond) finanční správě. Pověřenectvo uhradí také případný schodek vzniklý prováděním tohoto zákona na Slovensku.

Díl IV.

Výkup půdy.

§ 10.

(1) Místní rolnická komise v součinnosti s místním sdružením příslušného Jednotného svazu zemědělců se pokusí v každém jednotlivém případě o dohodu s vlastníkem (§ 1, odst. 2 až 6) o tom, zda a které z jeho pozemků se vykoupí. Dohoda o tom sjednaná podléhá schválení místního národního výboru, který ji předloží okresnímu národnímu výboru k vydání výměru o výkupu a k provedení řízení podle odstavce 2. Nedojde-li k dohodě nebo neschválí-li ji místní národní výbor, předloží místní národní výbor spisy okresnímu národnímu výboru k rozhodnutí o výkupu a po případě k provedení řízení podle odstavce 2. Okresní národní výbor předloží v obou případech opis pravoplatného rozhodnutí o výkupu ministerstvu zemědělství nebo orgánu jím pověřenému.

(2) Okresní národní výbor požádá knihovní žádostí knihovní soud, aby poznamenal provedení výkupu podle tohoto zákona v pozemkové knize, a zavede řízení o náhradě, které provede za součinnosti místní rolnické komise a místního sdružení příslušného Jednotného svazu zemědělců.

(3) Poznámka provedení výkupu (odstavec 2) v pozemkové knize má účinky přechodu vlastnictví k vykoupené půdě na československý stát. Není-li půda zapsána v pozemkových knihách na území republiky Československé, nebo není-li soulad mezi skutečným a knihovním stavem, vyhlásí se výkup vyhláškou okresního národního výboru na jeho úřední desce, která má účinek přechodu vlastnictví k vykoupené půdě podle předchozí věty. Vyhláška se vyvěsí také na úřední desce v příslušné obci. Československý stát se zaznamenává v pozemkovém katastru jako držitel vykoupené půdy s účinností ode dne poznámky provedení výkupu v pozemkové knize, po případě ode dne vyhlášení vyhlášky na úřední desce okresního národního výboru.

(4) Ministerstvo zemědělství může samo zahájiti řízení podle odstavce 1, nebude-li zahájeno do 30 dnů ode dne, kdy byla místní rolnická komise zpravena o podání soupisu (§ 7, odst. 5), a může vydati rozhodnutí o výkupu, nevydá-li je okresní národní výbor do 60 dnů ode dne předložení spisů místním národním výborem.

(5) Bližší předpisy o výkupu vydá ministr zemědělství vyhláškou v Úředním listě.

§ 11.

(1) Pro vypořádání práv a závazků váznoucích na vykoupené půdě nebo vyplývajících z jejího převzetí platí přiměřeně ustanovení zákona ze dne 8. dubna 1920, č. 329 Sb., o převzetí a náhradě za zabraný majetek pozemkový (zákon náhradový), ve znění zákona ze dne 13. července 1922, č. 220 Sb., při čemž knihovním věřitelům a jiným oprávněncům, jejichž práva budou výkupem dotčena, jakož i věřitelům, kteří poskytli zápůjčky se státní zárukou, přísluší úhrada do výše výkupní ceny (§ 9, odst. 1). Knihovní závazky váznoucí na nevykoupené půdě se sníží v poměru hodnoty této půdy k celkové hodnotě veškeré půdy před výkupem.

(2) Výměnek nebo vdovské právo požívání, váznoucí na půdě, která podléhá výkupu podle § 1, odst. 2, zůstanou zajištěny na zbylém nevykoupeném majetku, ledaže by došlo k jiné úpravě se souhlasem oprávněných. Při výkupu podle § 1, odst. 3 lze v případech hodných zvláštního zřetele upustiti od výkupu, pokud tato práva trvají. Podle ustanovení předchozí věty lze obdobně postupovati i v jiných sociálních případech zvláštního zřetele hodných.

§ 12.

Výpověď z hospodaření na vykoupené půdě dá ministerstvo zemědělství nebo orgán jím pověřený aspoň tříměsíční, a to tak, aby převzetí půdy se mohlo uskutečniti po sklizni; jinak platí přiměřeně ustanovení §§ 12 až 25 náhradového zákona. Výpověď může býti doručena nejen okresním soudem (§ 18 náhradového zákona), nýbrž i přímo ministerstvem zemědělství, po případě jeho orgány. Výpověď daná správním úřadem může se státi také veřejnou vyhláškou, která se vy-

věsí na úřední obecní tabuli v obci (obcích), v jejímž (jejichž) obvodu leží vykoupená půda. Při výpovědi veřejnou vyhláškou postačí výpověď všeobecně daná bez udání jmen osob hospodařících. Výpověď se pokládá za doručenou dnem vyvěšení. Proti výpovědi není opravného prostředku a je vykonatelná podle ustanovení vládního nařízení ze dne 13. ledna 1928, č. 8 Sb., o řízení ve věcech náležejících do působnosti politických úřadů (správním řízení).

§ 13.

(1) Převod vlastnického práva mezi živými, reálné rozdělení spoluvlastnictví, propachtování a smluvní a exekuční zatížení půdy, která je předmětem výkupního řízení, jsou až do konečného provedení výkupu a převzetí vykoupené půdy přípustné jen se souhlasem ministerstva zemědělství; jinak jsou neplatné. Zákaz zatížení půdy se však nevztahuje na daně, poplatky a jiné veřejné dávky.

(2) Právní jednání uvedená v odstavci 1, uzavřená po 4. dubnu 1947 před účinností tohoto zákona, jsou bez dodatečného schválení ministerstva zemědělství neplatná.

Díl V.

§ 14.

Hospodaření na půdě podléhající výkupu a nakládání se zařízením.

(1) Pro hospodaření na půdě podléhající výkupu platí ustanovení zákona ze dne 1. dubna 1947, č. 55 Sb., o pomoci rolníkům při uskutečňování zemědělského výrobního plánu, bez časového omezení. V případě potřeby lze na půdu podléhající výkupu zavésti národní správu, a to i na Slovensku, podle § 3 dekretu presidenta republiky ze dne 19. května 1945, č. 5 Sb., o neplatnosti některých majetkověprávních jednání z doby nesvobody a o národní správě majetkových hodnot Němců, Maďarů, zrádců a kolaborantů a některých organisací a ústavů.

(2) Při převzetí vykoupené půdy jsou vlastníci živého a mrtvého zařízení, jež až dosud sloužilo hospodaření na ní, povinni prodati státu za úřední cenu poměrnou část tohoto zařízení; není-li stanovena úřední cena, platí cena obecná. Bližší předpisy k provádění tohoto ustanovení vydá ministr zemědělství vyhláškou v Úředním listě.

Díl VI.

Rolnická komise.

§ 15.

(1) Rolnické komise jsou místní a okresní. Místní rolnickou komisi, skládající se z 5 až 10 členů, zvolí si oprávnění uchazeči při místním národním výboru, v jehož obvodu se nachází půda podléhající výkupu, a v sousedních zájmových obcích. Zástupci místních rolnických komisí zvolí na schůzi 10 člennou okresní rolnickou komisi při okresním národním výboru. Okresní rolnická komise je koordinačním orgánem místních rolnických komisí při okresním národním výboru.

(2) Přesahuje-li půda podléhající výkupu obvod jedné obce, mohou rolnické komise zúčastněných obcí konati společné schůze za účelem jednotného postupu a pověřiti své zástupce vyřizováním společných věcí.

(3) Rolnické komise zejména zjišťují půdu podléhající výkupu a okolnosti rozhodující podle § 1, odst. 4, sjednávají dohody, pokud jde o výběr půdy vlastníku ponechané, spolupůsobí v přídělovém řízení podle § 16, jakož i při stanovení náhrad a přídělových cen, dále podávají odvolání podle § 21 a vypracovávají posudky na žádost ministerstva zemědělství nebo jeho orgánů.

(4) Ministerstvo zemědělství může vyslati k rolnickým komisím odborné orgány ke zdolání úkolů spojených s prováděním tohoto zákona.

(5) Bližší předpisy o složení, ustavení a působnosti rolnických komisí vydá ministr zemědělství vyhláškou v Úředním listě.

Díl VII.

Příděl půdy.

§ 16.

(1) Pokud si vykoupenou půdu neponechá stát za náhradu pro účely veřejné nebo pro budoucí příděl, přidělí ji ministerstvo zemědělství do vlastnictví:

a) malozemědělcům k doplnění jejich nesoběstačných usedlostí,

b) drobným pachtýřům, zejména pokud jde o příděl půdy jimi dosud obdělávané, neuchází-li se o tuto půdu pachtýř, který pozbyl pachtu po vyhlášení zákona ze dne 3. července 1947, č. 139 Sb., o rozdělení pozůstalostí se zemědělskými podniky a o zamezení drobení zemědělské půdy, při

čemž souhrn vlastní a přidělené půdy nesmí převyšovati výměru stanovenou pro příděl v odstavci 2, bez újmy ustanovení odstavce 5, předposlední věty,

c) zemědělským zaměstnancům, malozemědělcům a jiným osobám k vytvoření zemědělských soběstačných usedlostí,

d) malým a středním zemědělcům, jimž byla po 1. lednu 1930 půda vyvlastněna na stavby cest, železnic nebo jiných objektů veřejného zájmu,

e) obcím a okresům, jakož i jiným veřejnoprávním korporacím pro účely veřejné, zejména pro plánovité provádění bytové péče, a obecně prospěšným stavebním a bytovým družstvům,

f) zemědělským výrobním družstvům k účelům společného hospodaření a jiným zemědělským družstvům pro potřeby jejich provozu,

g) dělníkům, veřejným a soukromým zaměstnancům a maloživnostníkům do výměry nejvýše 0.5 ha pro stavbu vlastního domu nebo na zřízení zahrádky nebo rozšíření provozních zařízení,

h) na návrh příslušného ministra průmyslovým podnikům, pokud ji nutně potřebují ke svému řádnému provozu a rozvoji.

(2) Při provádění přídělu jest postupovati tak, aby bez újmy přednostního práva (odstavec 5) bylo uspokojeno co nejvíce uchazečů z řad držitelů nesoběstačných usedlostí a aby tyto usedlosti byly doplněny nejvýše na míru soběstačnosti. Za soběstačné usedlosti se považují usedlosti s nejmenší výměrou půdy 5 ha v oblasti řepařské, 8 ha v oblasti obilnářské, 10 ha v oblasti bramborářské a 15 ha v oblasti pastvinářské. Neodpovídá-li bonita půdy průměrné bonitě výrobní oblasti, může býti nejmenší výměra posuzována podle oblasti, které svojí bonitou odpovídá. Je-li dostatek půdy, lze po uspokojení oprávněných uchazečů přiděliti půdu k doplnění usedlostí až do dvojnásobku nejmenší výměry soběstačné usedlosti. Pro určení jednotlivých výrobních oblastí platí vládní nařízení ze dne 21. října 1947, č. 183 Sb., jímž se určují zemědělské výrobní oblasti.

(3) Uchazeči o příděl uvedení v odstavci 1 musí dále prokázati:

a) že jsou československými státními občany nebo že jsou za ně považováni podle § 1 nebo § 2 ústavního zákona ze dne 12. dubna 1946, č. 74 Sb., o udělení státního občanství krajanům vracejícím se do vlasti,

b) že jak oni, tak i jejich rodinní příslušníci, žijící s nimi ve společné domácnosti, jsou české, slovenské neb jiné slovanské národnosti, že pravoplatným výrokem trestního soudu pro zločin neztratili volební právo a že jsou národně a státně spolehliví. Ustanovení o národnosti neplatí u osob jmenovaných v §§ 1 a 6 zákona ze dne 19. prosince 1946, č. 255 Sb., o příslušnících československé armády v zahraničí a o některých jiných účastnících národního boje za osvobození. Pokud jde o osoby uvedené v § 84, odst. 1 zákona ze dne 18. července 1946, č. 164 Sb., o péči o vojenské a válečné poškozence a oběti války a fašistické persekuce, neplatí ustanovení o národnosti, ačli nejde o příslušníky národnosti německé nebo maďarské.

(4) Oprávnění uchazeči (odstavec 1), kteří nemají trvalé bydliště v obci, v jejímž obvodě leží přidělovaná půda, mají nárok na příděl půdy v této obci pouze tehdy, nemohou-li dostati příděl půdy podle dekretů presidenta republiky ze dne 21. června 1945, č. 12 Sb., o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa, a ze dne 20. července 1945, č. 28 Sb., o osídlení zemědělské půdy Němců, Maďarů a jiných nepřátel státu českými, slovenskými a jinými slovanskými zemědělci, nebo podle nařízení Slovenské národní rady ze dne 23. srpna 1945, č. 104 Sb. n. SNR, o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel slovenského národa, ve znění nařízení Slovenské národní rady ze dne 14. května 1946, č. 64 Sb. n. SNR, a ze dne 19. prosince 1947, č. 89 Sb. n. SNR.

(5) Přednostní právo na příděl půdy mají oprávnění uchazeči (odstavec 1), a to

a) drobní pachtýři, uvedení v odstavci 1, písm. b),

b) malozemědělci a drobní pachtýři poškození válkou,

c) uchazeči uvedení v odstavci 1, písm. d),

d) výkonní zemědělci, kteří po 1. lednu 1930 pozbyli svého majetku bez svého zavinění exekučním prodejem, pokud jde o tento majetek nebo jeho část,

e) krajané vracející se do vlasti, uvedení v zákonu ze dne 1. července 1947, č. 138 Sb., o péči o přistěhovalce, jakož i o některých jejich přednostních právech,

f) osoby uvedené v § 84, odst. 1 zák. č. 164/1946 Sb.,

g) ustupující spoludědicové podle § 10 zák. č. 139/1947 Sb.

Mezi osobami jednotlivých skupin, uvedených pod písm. a) až g), mají v prvé řadě přednostní právo na příděl půdy osoby jmenované v §§ 1 a 6 zák. č. 255/1946 Sb. Jde-li o osoby uvedené pod písm. a), poskytne se jim příděl půdy až do dvojnásobku soběstačných usedlostí bez ohledu na předposlední větu odstavce 2, nejméně však 15 ha. Při tom se do této výměry započítává výměra vlastní půdy těchto pachtýřů.

(6) Lesní celky, pokud se nepřidělí státu, se přidělují svazkům územní samosprávy nebo lesním družstvům, nepřesahují-li zpravidla výměru 100 ha, ve zvlášť výjimečných případech lesním družstvům až do výměry 250 ha, při čemž budiž přihlíženo k potřebám arondace hospodářských lesních celků. Za lesní družstva se považují družstva utvořená ze svazků územní samosprávy nebo z jednotlivců, pokud jsou oprávněnými uchazeči podle tohoto zákona. Jednotlivým výkonným zemědělcům lze přiděliti menší lesní půdu ve výměře kolem 2 ha, uzavřenou nebo vklíněnou do jejich zemědělského majetku nebo přídělu.

(7) Vyžaduje-li toho potřeba přídělu nebo veřejný zájem, může býti sjednána směna půdy vykoupené podle tohoto zákona.

(8) Přídělové řízení provádí ministerstvo zemědělství v součinnosti se zástupci uchazečů (rolnickými komisemi).

(9) Pro úpravu právních poměrů vztahujících se na přidělenou půdu platí přiměřeně ustanovení části IV zákona ze dne 8. května 1947, č. 90 Sb., o provedení knihovního pořádku stran konfiskovaného nepřátelského majetku a o úpravě některých právních poměrů vztahujících se na přidělený majetek.

(10) Bližší předpisy k provedení ustanovení odstavců 1 až 9 vydá ministr zemědělství vyhláškou v Úředním listě.

§ 17.

Přidělená půda přechází dnem převzetí držby do vlastnictví přídělce. Přídělce je povinen na přidělené půdě osobně pracovati s péčí řádného hospodáře.

§ 18.

(1) Ministerstvo zemědělství může vyhláškou uveřejněnou ve Sbírce zákonů a nařízení přenésti obstarání knihovního pořádku na půdě přidělené podle tohoto zákona v zemích České a Moravskoslezské na Fond; na Slovensku obstarává provedení knihovního pořádku pověřenectvo zemědělství a pozemkové reformy podle směrnic ministerstva zemědělství.

(2) Pro provádění knihovního pořádku platí přiměřeně ustanovení zákona č. 90/1947 Sb., při čemž vlastnické právo k přiděleným nemovitostem může býti přímo převedeno z dosavadních vlastníků na přídělce.

§ 19.

Provádějí-li se v obci úpravy podle scelovacího nebo vodního zákona, je přídělce povinen podrobiti svůj pozemkový majetek těmto úpravám.

Díl VIII.

§ 20.

Zabezpečení zaměstnanců.

(1) O zabezpečení zaměstnanců na vykoupené půdě, kteří výkupem ztratí své dosavadní zaměstnání, platí, a to i na Slovensku, přiměřeně zákon ze dne 30. ledna 1947, č. 16 Sb., o umístění a jiném zaopatření zaměstnanců na zkonfiskovaném zemědělském majetku a jejich rodinných příslušníků, s těmito odchylkami:

1. kde se v zákonu č. 16/1947 Sb. mluví o zkonfiskovaném zemědělském majetku, po případě o jeho konfiskaci podle dekretu č. 12/1945 Sb., rozumí se podle tohoto zákona půda vykoupená, po případě výkup;
2. kde se v zákonu č. 16/1947 Sb. mluví o Národním pozemkovém fondu při ministerstvu zemědělství, rozumí se tím na Slovensku pověřenectvo zemědělství a pozemkové reformy;
3. ustanovení § 5, odst. 3, jakož i § 8, odst. 2 zák. č. 16/1947 Sb., pokud se týká nároků z dřívějšího pracovního (služebního) poměru, neplatí pro účely tohoto zákona;
4. v §§ 1 a 2 zák. č. 16/1947 Sb. uvedený den 23. června 1945 se nahrazuje dnem, kterým bude půda podle tohoto zákona vykoupena;
5. na Slovensku mohou zaměstnanci, uvedení v § 4 zák. č. 16/1947 Sb., žádati o příděl podle nařízení č. 104/1945 Sb. n. SNR ve znění nařízení č. 64/1946 Sb. n. SNR a č. 89/1947 Sb. n. SNR s přednostním právem jako osoby jmenované v § 12 uvedeného nařízení;
6. podle § 5 zák. č. 16/1947 Sb. přiznají nositelé veřejnoprávního pojištění starobní nebo invalidní důchod počínajíc dnem,

kterým se v důsledku provádění výkupu skončil pracovní poměr zaměstnance na vykoupené půdě;

7. místo dne 23. června 1945 a počátečního dne účinnosti zákona č. 16/1947 Sb., o nichž se mluví v § 6 téhož zákona, nastupuje počáteční den účinnosti tohoto zákona;

8. žádosti podle § 8 zák. č. 16/1947 Sb. jest podati do 60 dnů ode dne, kterým bude půda podle tohoto zákona vykoupena;

9. pro Slovensko platí, pokud jde o ustanovení § 9 zák. č. 16/1947 Sb., místo ustanovení dekretů č. 12/1945 Sb. a č. 28/1945 Sb. obdobné ustanovení nařízení č. 104/1945 Sb. n. SNR ve znění nařízení č. 64/1946 Sb. n. SNR a č. 89/1947 Sb. n. SNR;

10. ustanovení § 11 zák. č. 16/1947 Sb. tu neplatí.

(2) Ministr zemědělství se zmocňuje, aby upravil a ve Sbírce zákonů a nařízení vyhlásil v nepřetržitém sledu paragrafů znění zákona č. 16/1947 Sb. pro účely tohoto zákona, jak vyplývá z úpravy uvedené v odstavci 1.

Díl IX.

Závěrečná ustanovení.

§ 21.

Z rozhodnutí okresního národního výboru lze se odvolati k zemskému národnímu výboru, na Slovensku k pověřenectvu zemědělství a pozemkové reformy. Proti souhlasným rozhodnutím není opravného prostředku. Proti pozměňujícímu rozhodnutí zemského národního výboru, na Slovensku pověřenectva zemědělství a pozemkové reformy, lze se odvolati k ministerstvu zemědělství.

§ 22.

(1) Pokud ministr (ministerstvo) všeobecně upraví podle předcházejících ustanovení některou věc, učiní tak pro Slovensko po vyjádření příslušného pověřence (pověřenectva), který se po případě dohodne se zúčastněnými pověřenci (pověřenectvy).

(2) Ministři (ministerstva) a Fond vykonávají svoji působnost podle tohoto zákona na Slovensku prostřednictvím příslušných pověřenců (pověřenectev), kteří se při tom řídí směrnicemi vydanými příslušným ministrem (ministerstvem), po případě Fondem.

(3) Vyhlášky uveřejněné v Úředním listě, vydané podle tohoto zákona, uveřejní příslušný pověřenec též v Úředním věstníku.

§ 23.

Právní jednání, písemnosti a knihovní zápisy, kterých je třeba k provedení tohoto zákona, jsou osvobozeny od poplatků, daní a dávek, včetně dávky z přírůstku hodnoty nemovitostí.

§ 24.

Majetkové dávky z vykoupené půdy.

(1) Ustanovení §§ 1 až 4 zákona ze dne 12. srpna 1921, č. 323 Sb., kterým se blíže upravuje dávka z majetku a z přírůstku na majetku u majetku zabraného, ve znění předpisů jej měnících a doplňujících, platí obdobně též pro majetkové dávky podle zákona ze dne 15. května 1946, č. 134 Sb., o dávce z majetkového přírůstku a o dávce z majetku, a podle zákona ze dne 31. října 1947, č. 185 Sb., o mimořádné jednorázové dávce a mimořádné dávce z nadměrných přírůstků na majetku, s těmito odchylkami:

1. Bude-li půda úplně nebo částečně vykoupena do 10 let od počátečního dne účinnosti tohoto zákona, odepíše se poměrná část dávky z majetku, dávky z majetkového přírůstku, mimořádné jednorázové dávky podle § 3, odst. 1, písm. b) zák. č. 185/1947 Sb. a mimořádné dávky z nadměrných přírůstků na majetku, kterými jest dosavadní vlastník povinen, za těchto předpokladů:

a) dávka z majetku, mimořádná jednorázová dávka podle § 3, odst. 1, písm. b) zák. č. 185/1947 Sb. a mimořádná dávka z nadměrných přírůstků na majetku tehdy, je-li hodnota vykoupené půdy, zjištěná pro účely těchto dávek, vyšší než náhrada podle ustanovení tohoto zákona;

b) dávka z majetkového přírůstku tehdy, je-li částka, kterou byly oceněny jednotlivé majetkové předměty a práva, patřící k vykoupené půdě, jako majetkové přírůstky, snížená o hodnotu majetkových úbytků, k nimž došlo u týchž předmětů a práv, vyšší než náhrada připadající na ně podle ustanovení tohoto zákona. Nelze-li takto zjistiti nárok na odpis dávky, sníží se částka uvedená v předchozí větě v témž poměru, v jakém jest hodnota vykoupené půdy, vypočtená pro dávku z majetku, k náhradě, po případě, v jakém poměru by tato

hodnota — bez jakýchkoliv přirážek nebo srážek — byla k náhradě, kdyby dosavadní vlastník byl dávkou z majetku povinen.

2. Zhoršil-li se stav vykoupené půdy od rozhodného dne konečného (t. j. 15. listopadu 1945 nebo 31. prosince 1947) do dne výkupu tak, že zhoršení mělo vliv na stanovení náhrady, připočte se tento úbytek, má-li se zjistiti nárok na odpis dávky podle č. 1, k náhradě. Naproti tomu se od náhrady odečte hodnota, jakou byly při stanovení náhrady oceněny investice, k nimž došlo po rozhodném dni konečném.

(2) Poplatníkům, kterým byla půda podle tohoto zákona vykoupena, poskytne vyměřovací úřad na žádost bezúročný odklad placení mimořádné jednorázové dávky a mimořádné dávky z nadměrných přírůstků na majetku podle zákona č. 185/1947 Sb., které připadají poměrně na vykoupenou půdu a nebyly dosud zaplaceny, do té doby, dokud nebude rozhodnuto o výši pohledávky vyplývající z nároku na náhradu za vykoupenou půdu. Posečkaná část dávek uhradí se odpočtem z přiznané náhrady.

§ 25.

(1) Kdo nepředloží včas soupis (§§ 7 a 8), nebo kdo v něm učiní úmyslně nepravdivé údaje, dále, kdo uvede nepravdivé údaje, aby získal výhody podle § 1, odst. 4 a 5, § 16 nebo § 20, bude potrestán — nejde-li o čin jinak trestný — okresním národním výborem pro přestupek pokutou do 50.000 Kčs nebo vězením do 6 měsíců, po případě oběma těmito tresty. Ukládá-li se pokuta, budiž zároveň pro případ nedobytnosti vyměřen náhradní trest vězení v mezích sazby trestu na svobodě.

(2) Trestnost přestupků uvedených v odstavci 1 se promlčuje v době jednoho roku ode dne, kdy byly spáchány.

§ 26.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr zemědělství v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Dr. **Beneš** v. r.
Zápotocký v. r.
Ďuriš v. r.

47.

Zákon
ze dne 21. března 1948
o některých technicko-hospodářských úpravách pozemků (scelovací zákon).

Ústavodárné Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Hlava I.

Ustanovení všeobecná.

§ 1.

Technicko-hospodářské úpravy pozemků.

Technicko-hospodářskými úpravami pozemků (§§ 34 a 35) podle tohoto zákona (dále jen „pozemkové úpravy“) se rozumějí scelování (komasace) rozdrobených a rozptýlených pozemků, dělení a úprava správy i užívání pozemků společenských, zaokrouhlování (arondace) pozemků a lesů, odstraňování cizích pozemků (enkláv) a vyrovnávání hranic, jakož i kultivace horských planin, se všemi s tím organicky souvisícími technickými úpravami (meliorace, komunikace atd.), pokud je jich třeba k řádnému provedení těchto pozemkových úprav a pokud se výsledky těchto pozemkových úprav zvýší životní úroveň zemědělského lidu a lépe zajistí výživa veškerého obyvatelstva.

§ 2.

Scelovací (upravovací) orgány a úřady.

(1) K provádění tohoto zákona se zřizují tyto orgány:

1. oblastní komise pro technicko-hospodářské úpravy pozemků (dále jen „oblastní komise“) se svými oblastními úřadovnami,

2. zemské komise pro technicko-hospodářské úpravy pozemků se svými zemskými úřadovnami, na Slovensku komise pro technicko-hospodářské úpravy při pověřenectvu zemědělství a pozemkové reformy se svou úřadovnou (dále jen „zemské komise“).

(2) Úřadovny jsou výkonným orgánem oblastních (zemských) komisí. Těmto úřadovnám se přidělí zaměstnanci dosavadních scelovacích úřadů (§ 104, č. 2).

(3) Nejvyšším dozorčím úřadem nad orgány uvedenými v odstavci 1 je ministerstvo zemědělství.

§ 3.

Oblastní komise.

(1) Oblastní komise vykonává v I. stolici pravomoc ve věcech upravených tímto zákonem, pokud nejsou příslušné jiné orgány.

(2) Oblastní komise se skládá z předsedy a z tolika dalších členů, aby každý okresní národní výbor z obvodu oblastní komise byl zastoupen jedním členem. Předsedou oblastní komise je předseda okresního národního výboru v sídle komise, který může pověřiti předsednictvím některého ze členů oblastní komise, uvedených v předcházející větě. Ostatní členy komise jmenuje ministr zemědělství, a to z volených členů zemědělských komisí okresních národních výborů, kteří jsou výkonnými zemědělci, navržených okresními národními výbory, na jejichž správní okresy se působnost oblastní komise vztahuje, po slyšení příslušného Jednotného svazu zemědělců, dále jednoho právníka, jednoho technického a jednoho zemědělského odborníka ze zaměstnanců oblastní úřadovny, jednoho odborníka lesního ze zaměstnanců lesní služby dohlédací a jednoho měřického úředníka pozemkového katastru na návrh ministra financí. Není-li mezi členy zemědělské komise okresního národního výboru výkonný zemědělec, navrhne okresní národní výbor jiného člena, pokud možno obeznámeného se zemědělstvím. Nepodá-li okresní národní výbor ve lhůtě mu dané, nejméně do jednoho měsíce, příslušný návrh, provede se jmenování bez tohoto návrhu. Ke jmenování právníka za člena oblastní komise se vyžaduje, aby měl zkoušku soudcovskou nebo ustanovovací zkoušku politickou, zkoušku advokátní nebo notářskou a byl obeznámen se zemědělstvím. Každý člen oblastní komise má svého náhradníka; o jmenování náhradníků platí ustanovení o jmenování členů.

(3) K platnosti usnesení oblastní komise je třeba, aby mimo předsedajícího bylo přítomno nejméně dalších 5 členů zastupujících okresní národní výbory. Komise se usnáší většinou hlasů přítomných. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedajícího.

(4) Běžné záležitosti vyřizuje oblastní komise užším výborem. Působnost užšího výboru bude blíže vymezena jednacím řádem (§ 5, odst. 3). Užší výbor oblastní komise se skládá z předsedy, kterým je předseda oblastní komise, dále z 5 členů zastupujících okresní národní výbory, a ze jmenovaných členů — odborníků oblastní komise. Členy užšího výboru, zastupující okresní národní výbory, volí členové oblastní komise, kteří zastupují okresní národní výbory. K jednání užšího výboru musí býti pozván zástupce okresního národního výboru, o jehož záležitosti má býti rozhodováno, pokud není již členem užšího výboru. K platnosti usnesení užšího výboru je třeba, aby mimo předsedu byli přítomni nejméně dva členové zastupující okresní národní výbory.

§ 4.

Zemská komise.

(1) Zemská komise vykonává pravomoc ve věcech upravených tímto zákonem jako II. stolice, pokud není příslušná podle tohoto zákona rozhodovati v I. stolici.

(2) Zemská komise se skládá z předsedy a z dalších 11 členů.

(3) Předsedou zemské komise je předseda zemského národního výboru, který může pověřiti předsednictvím některého člena rady zemského národního výboru. Na Slovensku je předsedou zemské komise pověřenec zemědělství a pozemkové reformy, který se může dáti zastoupiti úředníkem svého úřadu.

(4) Další členy komise jmenuje ministr zemědělství, a to 6 členů z volených členů zemědělské komise zemského národního výboru, kteří jsou výkonnými zemědělci, navržených zemským národním výborem, po slyšení Jednotného svazu českých zemědělců, dva odborníky (technického a právního) ze zemské úřadovny, jednoho lesního odborníka ze zaměstnanců lesní služby dohlédací a jednoho měřického úředníka pozemkového katastru na návrh ministra financí; jednoho člena ze soudců jmenuje ministr spravedlnosti. Na Slovensku provádí jmenování ministr zemědělství na návrh pověřence zemědělství a pozemkové reformy s tou odchylkou, že 6 členů z výkonných zemědělců jmenuje z volených členů zemědělských komisí okresních národních výborů po slyšení Jednotného svazu slovenských zemědělců, ostatní členy jmenuje na návrh příslušných pověřenců. Jednoho člena ze soudců jmenuje ministr spravedlnosti na návrh pověřence spravedlnosti. Jinak platí přiměřeně ustanovení § 3, odst. 2, páté až sedmé věty. Každý člen komise má svého náhradníka. O jmenování náhradníků platí ustanovení o jmenování členů.

(5) K platnosti usnesení zemské komise je třeba, aby mimo předsedajícího bylo přítomno nejméně 5 členů, z nichž jeden musí býti z právníků uvedených v odstavci 4, jeden technický odborník a tři zemědělci; jde-li o po-

zemkovou úpravu lesních pozemků, musí býti přítomen lesní odborník. Komise se usnáší většinou hlasů přítomných. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedajícího.

§ 5.

Členství v oblastní (zemské) komisi.

(1) Členové (náhradníci) oblastní (zemské) komise, jmenovaní ze členů národních výborů, se nahradí novými, jakmile jejich členství v národním výboru zaniklo, na př. smrtí, uplynutím volebního období v národních výborech a pod., ostatní jsou jmenováni do odvolání.

(2) Členové (náhradníci) oblastní (zemské) komise, kteří nevykonali služební přísahu již jako státní úředníci, musí býti vzati do slibu a mají, pokud jde o jejich funkci, postavení veřejných orgánů.

(3) Ministr zemědělství v dohodě s ministry vnitra a financí vydá jednací řád pro oblastní a zemské komise a vyhlásí jej v Úředním listě. Zda a pokud možno předsedovi a členům oblastní (zemské) komise poskytnouti odměnu, určí ministr zemědělství v dohodě s ministrem financí.

§ 6.

Ustanovování úředníků.

Ministr zemědělství, na Slovensku pověřenec zemědělství a pozemkové reformy, ustanovuje úředníky oblastních a zemských úřadoven, pokud to není vyhrazeno vládě (sboru pověřenců) nebo presidentu republiky. Ministr zemědělství jmenuje přednosty těchto úřadoven především z jejich vysokoškolsky vzdělaných technických úředníků. Osobními úřady těchto úředníků jsou zemské komise.

§ 7.

Poradní sbor.

(1) Při ministerstvu zemědělství se zřizuje poradní sbor pro technicko-hospodářské úpravy pozemků (dále jen „poradní sbor"), jenž z vlastního podnětu činí ministru zemědělství návrhy ve věcech upravených tímto zákonem a podává mu na vyzvání v těchto věcech posudky.

(2) Členství ve sboru je funkcí čestnou. Ustanovení § 5, odst. 3, druhé věty platí obdobně.

(3) Podrobné předpisy, zejména o počtu členů, složení a jednání poradního sboru a o náhradě hotových výloh členů, vydá vláda nařízením.

§ 8.

Obvod působnosti oblastních (zemských) komisí.

(1) Sídla oblastních komisí a obvod jejich působnosti stanoví vláda nařízením.

(2) Přesahuje-li rozsah pozemkové úpravy obvod působnosti oblastní komise, rozhodne zemská komise, která oblastní komise provede řízení o úpravě.

(3) Přesahuje-li rozsah pozemkové úpravy obvod působnosti zemské komise, rozhodne ministerstvo zemědělství, která zemská komise provede řízení o úpravě.

§ 9.

Scelovací (upravovací) družstva.

(1) Pozemkové úpravy provedou scelovací (upravovací) družstva (dále jen „scelovací družstva"), jejichž úkolem je také udržování provedených pozemkových úprav a společných zařízení (§§ 39 a 74). Scelovací družstva jsou veřejnoprávními korporacemi.

(2) Ke vzniku scelovacího družstva dojde:

a) na podkladě usnesení většiny k hlasování oprávněných (§ 20) schválením stanov oblastní komisí,

b) rozhodnutím oblastní komise bez souhlasu většiny (povinné scelovací družstvo) a předepsáním stanov (§ 10), je-li náklad na zamýšlenou pozemkovou úpravu, přihlížejíc k hospodářským poměrům účastníků s hlediska celkového, hospodářsky únosný pro účastníky a jsou-li dány podmínky uvedené v § 33, odst. 1 až 4.

(3) Členy scelovacího družstva jsou všichni přímí účastníci pozemkové úpravy (§ 41).

(4) Obec je členem scelovacího družstva, i když není přímým účastníkem.

(5) Rozhodnutím zemské komise může býti scelovací družstvo prohlášeno pro scelovací obvod zároveň za vodní družstvo podle vodního zákona na dobu scelovacího řízení.

§ 10.

Stanovy scelovacího družstva.

(1) Každé scelovací družstvo musí míti stanovy, které obsahují:

a) název, sídlo a obvod scelovacího družstva,

b) účel scelovacího družstva,

c) úpravu členských práv a povinností,

d) zásady pro rozvrh a úhradu nákladů spojených s pozemkovými úpravami a s udržováním společných zařízení,

e) úpravu vnitřní organisace scelovacího družstva,

f) úpravu finančního hospodaření scelovacího družstva.

(2) Scelovací družstvo se řídí svými stanovami i tehdy, jestliže bylo prohlášeno podle § 9, odst. 5 za vodní družstvo.

§ 11.

Orgány scelovacího družstva.

(1) Orgány scelovacího družstva jsou:

a) představenstvo nejméně tříčlenné a nejvýše patnáctičlenné,

b) dozorčí rada nejméně tříčlenná a nejvýše patnáctičlenná,

c) valná hromada.

(2) Představenstvo, dozorčí radu, jakož i náhradníky, jejichž počet určí stanovy, volí valná hromada z fysických členů scelovacího družstva nadpoloviční většinou hlasů (§ 12, odst. 5).

§ 12.

Působnost orgánů scelovacího družstva.

(1) Představenstvo zastupuje scelovací družstvo a obstarává jeho záležitosti. Představenstvo volí ze svých členů nadpoloviční většinou hlasů, počítanou podle hlav, předsedu, který zastupuje scelovací družstvo navenek ještě s jedním členem představenstva. Písemnosti jest doručiti předsedovi nebo jeho zástupci.

(2) Dozorčí rada dohlíží na hospodaření scelovacího družstva a může, uzná-li to za nutné, do valné hromady, kterou zároveň svolá, zprostiti zatímně členy představenstva funkce a učiniti opatření nezbytná pro další vedení scelovacího družstva.

(3) Poruší-li členové představenstva nebo dozorčí rady své povinnosti, odpovídají scelovacímu družstvu rukou společnou a nerozdílnou za škodu tím vzniklou.

(4) Společná práva vyplývající z členství ve scelovacím družstvu vykonávají členové na valné hromadě. Valné hromadě přísluší:

a) usnášeti se na stanovách a jejich změně; ke změně stanov je třeba schválení oblastní komise,

b) zkoumati a schvalovati rozpočet a účetní uzávěrky předložené představenstvem,

c) zmocňovati představenstvo k uzavírání zápůjček,

d) usnášeti se na zásadách o rozvrhu scelovacích nákladů na členy a o vybírání členských příspěvků,

e) voliti místní znalce,

f) schvalovati zadání technických prací scelovacích,

g) projednávati projekt společných zařízení,

h) stanoviti všeobecné zásady pro nové rozdělení pozemků,

ch) usnášeti se o odevzdání náhradních pozemků do zatímního užívání a o zatímních hospodářských opatřeních, jichž je třeba k umožnění a k zajištění plynulého přechodu do nového uspořádání pozemkové držby,

i) projednávati scelovací plán.

(5) Valnou hromadu svolává představenstvo, pokud zákon nebo stanovy k tomu neopravňují též někoho jiného. Valná hromada je schopna se usnášet, je-li přítomna alespoň polovina všech členů družstva. Nesejde-li se ve stanovenou hodinu tento počet členů, koná se valná hromada s týmž pořadem jednání o hodinu později za přítomnosti jakéhokoliv počtu členů; na to musí býti členové v pozvání na valnou hromadu upozorněni. Pokud stanovy neurčují jinak, usnáší se valná hromada prostou většinou členů. Každý člen scelovacího družstva má jeden hlas. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy. Na valnou hromadu a do schůzí představenstva a dozorčí rady je zváti oblastní komisi. Její zástupce má právo ujmouti se v těchto schůzích slova, může zastaviti provedení usnesení, které se příčí předpisům, a je povinen předložiti je oblastní komisi k rozhodnutí. Podle potřeby učiní zástupce oblastní komise prozatímní opatření.

(6) Členy povinného scelovacího družstva svolá k ustavující valné hromadě oblastní komise a určí svého člena, který bude tuto valnou hromadu řídit. Nesejde-li se valná hromada nebo nezvolí-li představenstvo a dozorčí radu, ustanoví oblastní komise pro scelovací družstvo náhradní orgán, kterému přísluší oprávnění představenstva i valné hromady, vyjímajíc oprávnění měniti stanovy scelovacího družstva; dozor nad náhradním orgánem vykonává přímo oblastní komise. Podle pokynů oblastní komise pečuje náhradní orgán o to, aby se brzy ustavily orgány povinného scelovacího družstva.

(7) Ustanovení předcházejícího odstavce o náhradním orgánu lze užíti přiměřeně, jestliže orgány scelovacího družstva nevykonávají řádně svou působnost.

§ 13.

Úprava podrobností o scelovacích družstvech.

Vláda může stanovit nařízením podrobnosti o tvoření scelovacích družstev, stanovách, jednacím řádu a finančním hospodaření scelovacího družstva.

§ 14.

Dozor nad scelovacími družstvy.

Scelovací družstva (§ 9) podléhají státnímu dozoru, který vykonávají scelovací (upravovací) orgány a úřady (§ 2). Tyto orgány a úřady jsou oprávněny zastaviti provádění usnesení, příčící se předpisům, a učiniti nezbytná náhradní opatření.

§ 15.

Zánik scelovacího družstva.

(1) Po zakončení scelovacího řízení se může scelovací družstvo usnesením valné hromady rozejíti, když splnilo všechny své závazky a jeho dalšího trvání není již zapotřebí pro udržování a správu společných zařízení (§ 74).

(2) K usnesení valné hromady o zániku scelovacího družstva se vyžaduje tříčtvrtinová většina hlasů přítomných. Usnesení vyžaduje ke své platnosti schválení oblastní komise.

(3) Oblastní komise oznámí schválené usnesení zemské komisi, která vyhlásí zánik scelovacího družstva v Úředním listě II, na Slovensku též v Úředním věstníku.

§ 16.

Zahájení řízení o pozemkové úpravě.

(1) Návrh na zahájení řízení o pozemkové úpravě v určitém obvodu může podati jeden nebo několik vlastníků (držitelů) zemědělských nebo lesních pozemků nebo místní národní výbor nebo místní sdružení příslušného Jednotného svazu zemědělců nebo okresní národní výbor.

(2) Návrhy na zahájení pozemkových úprav na příští rok se podávají u místně příslušné oblastní komise nejpozději do 1. května každého roku. Návrhy na zahájení pozemkových úprav, které se mají provésti v roce 1948, jest podati u ministerstva zemědělství nejpozději do 30 dnů po počátku účinnosti tohoto zákona; návrhy podané před účinností tohoto zákona se považují za řádně podané.

§ 17.

Schválení návrhu na zahájení pozemkových úprav.

(1) Uzná-li oblastní komise návrh (§ 16, odst. 1) za vhodný, vyjádří se k němu a předloží jej zároveň s ostatními návrhy ze své oblasti prostřednictvím zemské komise ministerstvu zemědělství k posouzení s hlediska celkového plánu pozemkových úprav. Jinak oblastní komise návrh zamítne.

(2) Schválí-li ministerstvo zemědělství návrh, provede oblastní komise místní šetření k objektivnímu zjištění podmínek pozemkové úpravy.

§ 18.

Pozvání k místnímu šetření.

(1) K místnímu šetření budou pozváni:

a) místní národní výbor, v jehož obvodu mají býti pozemkové úpravy provedeny,

b) místní národní výbory sousedících obcí,

c) příslušný okresní národní výbor (výbory),

d) místní a okresní sdružení příslušného Jednotného svazu zemědělců,

e) místně příslušný katastrální měřický úřad,

f) úřady (plánovací, vodohospodářský, lesní, stavební atd.), pokud pozemkovou úpravou může býti dotčena jejich působnost, na Slovensku též okresní soud,

g) vlastníci pozemkového majetku v obvodu, kde se navrhuje provedení pozemkové úpravy.

(2) Účastníci uvedení v odstavci 1, písm. a) až f), jakož i příslušné orgány pověřené správou státního pozemkového majetku ve scelovacím obvodu budou pozváni na doručenku. Účastníci uvedení v odstavci 1, písm. g) budtež k místnímu šetření pozváni vyhláškou, která bude vyhlášena v místní obci i v sousedících obcích způsobem v místě obvyklým, a zároveň zvláště upozorněni na ustanovení § 19, odst. 2 a § 20.

(3) Místní národní výbor bude zároveň v obsílce vyzván, aby ihned určil a pozval z místních občanů zmocněnce k hájení zájmů vlastníků pozemků, kteří nemají ve scelovacím obvodu bydliště, ačli si vlastníci neustanovili sami zástupce, a aby nejpozději před za-

hájením místního šetření prokázal zástupci oblastní komise, že hlasovací seznam nabyl právní moci (§ 20, odst. 6).

(4) Výlohy účastníků místního šetření hradí ten, kdo vyslal zástupce.

§ 19.

Místní šetření.

(1) Při místním šetření (§ 17, odst. 2) je zejména třeba:

a) zjistit rozsah, potřebu, účelnost a proveditelnost pozemkové úpravy, jakož i podmínky pro získání pozemků k účelům uvedeným v § 82, především podmínky uvedené v § 9, odst. 2, písm. b),

b) doporučiti směrnice (§ 56 a § 59, odst. 1) pro projekt společných zařízení i pro vlastní pozemkovou úpravu pro případ, že dojde k provedení úpravy.

(2) Shledá-li se při místním šetření, že jsou dány podmínky pro pozemkovou úpravu, provede se zároveň hlasování o utvoření scelovacího družstva (§ 20).

§ 20.

Hlasování o utvoření scelovacího družstva.

(1) Při hlasování o utvoření scelovacího družstva mají hlasovací právo jen vlastníci zemědělských nebo lesních pozemků ve scelovacím obvodu s výměrou nejméně 1 ha. Každý vlastník má jeden hlas.

(2) Jsou-li pozemky ve spoluvlastnictví několika osob, mají všichni spoluvlastníci jeden hlas a platí to stanovisko, na kterém se usnesla většina spoluvlastníků. Při rovnosti hlasů pro a proti utvoření scelovacího družstva má se za to, že spoluvlastníci hlasují pro utvoření scelovacího družstva. Ustanovení o spoluvlastnících pozemků platí i o vlastnících pozemků, kteří společně hospodaří na pozemcích reálně rozdělených, tvořících jeden podnik.

(3) Je-li vlastnictví k pozemkům sporné, přísluší hlas držiteli.

(4) Při hlasování buďtež ti, kdo se zdrželi hlasování, připočítáni k hlasujícím pro utvoření scelovacího družstva. Hlasy, připadající na vlastníky půdy, která pochází z majetku zabraného podle zákona ze dne 16. dubna 1919, č. 215 Sb., o zabrání velkého majetku pozemkového, nebo z majetku zkonfiskovaného nebo přiděleného podle dekretu presidenta republiky ze dne 21. června 1945, č. 12 Sb., o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa, dekretu presidenta republiky ze dne 20. července 1945, č. 28 Sb., o osídlení zemědělské půdy Němců, Maďarů a jiných nepřátel státu českými, slovenskými a jinými slovanskými zemědělci, dekretu presidenta republiky ze dne 25. října 1945, č. 108 Sb., o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondech národní obnovy, nařízení Slovenské národní rady ze dne 23. srpna 1945, č. 104 Sb. n. SNR, o konfiskování a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel slovenského národa, ve znění nařízení Slovenské národní rady ze dne 14. května 1946, č. 64 Sb. n. SNR, a ze dne 19. prosince 1947, č. 89 Sb. n. SNR, se připočítávají k hlasům odevzdaným pro utvoření scelovacího družstva.

(5) Podkladem hlasování je hlasovací seznam. Místní národní výbor pořídí hlasovací seznam na pokyn oblastní komise a zapíše do něho osoby, které podle předcházejících odstavců jsou oprávněny k hlasování. Hlasovací seznam musí býti vyložen k veřejnému nahlédnutí po dobu 8 dnů před stanovením místního šetření. Místní národní výbor oznámí vyhláškou, která musí býti po tuto dobu vyvěšena na úřední desce, kdy a kde lze do seznamu nahlédnouti a kde a do kdy lze podati námitky. Jsou-li ve scelovacím obvodu pozemky vlastníků ze sousedních obcí, postará se místní národní výbor, aby vyhláška o vyložení hlasovacího seznamu byla vyvěšena i v sousedních obcích.

(6) Námitky proti hlasovacímu seznamu lze podati písemně nebo ústně do protokolu u místního národního výboru ve lhůtě stanovené v odstavci 5. O námitkách rozhodne oblastní komise před konáním místního šetření, a to s konečnou platností.

(7) Kde se v tomto zákoně mluví o vlastníku, rozumí se tím u pozemku, který je v držbě toho, na koho vlastnictví bylo převedeno, tento držitel, třebas převod vlastnictví není ještě knihovním zápisem dovršen, u neodevzdaných pozůstalostí v zemích České a a Moravskoslezské dědic nebo odkazovník, kterému má pozemek připadnouti.

§ 21.

Rozhodnutí o zahájení pozemkové úpravy.

(1) Vyzní-li výsledek hlasování pro utvoření scelovacího družstva, rozhodne oblastní komise, zda se zahajuje pozemková úprava či nikoliv.

(2) Vyzní-li výsledek hlasování proti utvoření scelovacího družstva, rozhodne oblastní komise, že se zahajuje pozemková úprava jen tehdy, jsou-li splněny podmínky uvedené v § 9, odst. 2, písm. b).

(3) Oblastní komise vyhlásí své rozhodnutí o zahájení pozemkové úpravy (odstavce 1 a 2) v Úředním listě II, na Slovensku též v Úředním věstníku. Proti těmto rozhodnutím se mohou účastníci, zapsaní v hlasovacím seznamu, odvolati podáním u oblastní komise k zemské komisi ve lhůtě 15 dnů ode dne vyhlášení rozhodnutí. Zemská komise rozhodne o odvolání proti zahájení pozemkové úpravy s konečnou platností.

(4) Nabude-li rozhodnutí o zahájení pozemkové úpravy právní moci, oblastní komise schválí, v případě § 9, odst. 2, písm. b) předepíše stanovy scelovacího družstva, veřejně vyhlásí pravoplatné rozhodnutí o zahájení pozemkové úpravy v Úředním listě II, na Slovensku též v Úředním věstníku, a oznámí to také příslušnému knihovnímu soudu, katastrálnímu měřickému úřadu, okresnímu národnímu výboru a okresnímu sdružení příslušného Jednotného svazu zemědělců.

(5) Dojde-li k pozemkové úpravě, není třeba, aby prohlášení o přístupu k scelovacímu družstvu bylo schváleno správním úřadem nebo poručenským (opatrovnickým) soudem.

§ 22.

Rozsah působnosti scelovacích (upravovacích) orgánů a úřadů.

(1) Působnost orgánů uvedených v § 2 začíná pro příslušnou pozemkovou úpravu toho dne, který bude stanoven vyhláškou, uvedenou v § 21, odst. 4, a vztahuje se na projednání a úpravu všech právních poměrů, které při provedení pozemkové úpravy nemohou zůstati v dosavadním stavu. Tato působnost vylučuje ode dne stanoveného ve vyhlášce příslušnost jiných úřadů, s výjimkou věcí uvedených v odstavci 4.

(2) Působnost orgánů jmenovaných v § 2 se vztahuje také na projednávání a rozhodnutí vodoprávních věcí a věcí upravených lesními zákony, pokud takové věci musí být upraveny při provádění pozemkové úpravy.

(3) V těchto případech (odstavec 2) se řídí orgány jmenované v § 2 předpisy vodního a lesního práva.

(4) Sporem o vlastnictví a držbu pozemků, které jsou předmětem pozemkové úpravy, se nestaví řízení podle tohoto zákona; na takový spor nemají vliv soudní prázdniny.

(5) Ve věcech, které se týkají železnic, letectví, veřejných silnic, veřejných cest, vodních cest, říčních toků, vodních nádrží a zařízení pro opatření užitkové vody a zlepšení krajových zásob vody obnovou a zakládáním rybníků, provozu hornictví, pozemků určených pro účely vojenské, hospodářství elektrárenského a soustavné elektrisace, krajinného a místního plánování, dále ve věcech upravených stavebními řády, živnostenským řádem (na Slovensku živnostenským zákonem) a zákony jej měnícími a doplňujícími, dále ve věcech zařízení pošt a telekomunikací, změny obecních hranic a hranic katastrálních území, jakož i ochrany památek všeho druhu, přírodních krás a krajinného rázu, jsou rozhodnutí a opatření vyhrazena úřadům, povolaným k tomu příslušnými předpisy.

§ 23.

Prohlášení učiněná za řízení.

(1) K platnosti prohlášení učiněných v řízení, t. j. za provádění pozemkové úpravy, jakož i k platnosti narovnání uzavřených v řízení, není třeba ani souhlasu nepřímých účastníků ani schválení správních úřadů, ani poručenských (opatrovnických) soudů.

(2) Prohlášení učiněná ústně nebo písemně v řízení před orgány jmenovanými v §§ 2 a 9 mohou býti odvolána jen tenkráte, není-li podle uvážení těchto orgánů obavy, že by tím prováděné práce byly podstatně rušeny.

§ 24.

Závaznost nového právního stavu pro právní nástupce.

Právní stav, utvořený za řízení rozhodnutím nebo opatřením orgánů jmenovaných v §§ 2 a 9 nebo prohlášením učiněným před těmito orgány, jest závazný také pro právní nástupce.

§ 25.

Zatímní výkon práv a vedení exekuce.

(1) Zatímní výkon práv a volné právní disposice majetkové nejsou za řízení nijak obmezeny, leč by příslušné orgány z důležitých hospodářských důvodů učinily zatímní hospodářská opatření, jichž je třeba k umožnění a zajištění plynulého přechodu do nového uspořádání pozemkové držby.

(2) Rovněž není za řízení obmezeno vedení exekuce.

§ 26.

Vykonatelnost pravoplatných rozhodnutí.

(1) Pravoplatná rozhodnutí orgánů jmenovaných v §§ 2 a 9 a narovnání jimi schválená ve věcech přikázaných tímto zákonem do jejich působnosti jsou titulem pro soudní nebo politickou exekuci.

(2) Je-li provedení pravoplatných rozhodnutí a narovnání nutné v zájmu řízení, mají se orgány jmenované v §§ 2 a 9 postarati o provedení z moci úřední; jinak se provádějí vykonatelná rozhodnutí a narovnání jen na návrh strany.

§ 27.

Osvobození od poplatků a dávek.

(1) Podání, přílohy, úřední vyhotovení, vysvědčení, právní listiny, rozhodnutí, ověření a vidimace v řízeních upravených tímto zákonem jsou, pokud se jich nepoužije jinak, osvobozeny od poplatků. Úřední úkony potřebné k řízení podle tohoto zákona jsou osvobozeny od poplatků a dávek za úřední úkony ve věcech správních.

(2) Převod vlastnického práva k nemovitostem v řízení o scelování podle tohoto zákona je osvobozen od poplatku nemovitostního a od obecní dávky z přírůstku hodnoty nemovitostí.

§ 28.

Poskytování operátů scelovacím orgánům.

(1) Výpis triangulačních údajů a výpisy z pozemkových knih, potřebné pro řízení upravené tímto zákonem, dodávají příslušné úřady orgánům jmenovaným v §§ 2 a 9 zdarma.

(2) Katastrální měřické úřady, archivy katastrálních map, inspektoráty pro katastrální vyměřování a soudy zapůjčí potřebné písemné operáty orgánům jmenovaným v §§ 2 a 9 do jejich sídla na přiměřenou dobu, pokud jich mohou ze služebních důvodů postrádat.

§ 29.

Náhrada škody způsobené technickými pracemi.

(1) Veškeré technické práce prováděné v řízení upraveném tímto zákonem jest vykonávati pokud možno tak, aby hospodářské plodiny a kultury, stromy, hospodářská zařízení (ohrady, ploty atd.) a památky byly co nejvíce uchráněny poškození.

(2) Nelze-li se uvarovati poškození nebo odstranění předmětů překážejících účelné technické práci, přísluší vlastníkům, po případě uživatelům náhrada, kterou určí oblastní komise, nedojde-li k dohodě mezi scelovacím družstvem, jež je náhradou povinno, a vlastníkem, po případě uživatelem. Za nepatrné poškození se náhrada neposkytuje.

§ 30.

Ochrana památek, přírodních krás a krajinného rázu.

Při pozemkových úpravách podle tohoto zákona buď zajištěna ochrana památek všeho druhu, přírodních krás a krajinného rázu, při čemž orgány uvedené v §§ 2 a 9 přihlédnou k návrhům úřadů příslušných k jejich ochraně.

§ 31.

Trestní pravomoc.

Kdo neuposlechne úředních opatření a nařízení vydaných podle tohoto zákona, kdo poškodí, neoprávněně odstraní nebo přemístí signály, kolíky, mezníky a jiné značky, bude potrestán okresním národním výborem, nejde-li o čin přísněji trestný, pokutou do 5.000 Kčs. Pro případ nedobytnosti pokuty se vyměří podle míry zavinění náhradní trest na svobodě až do 14 dnů.

§ 32.

Vyhlášky.

Vyhlášky, vydané orgány jmenovanými v §§ 2 a 9 v řízení upraveném tímto zákonem, se uveřejní v obcích vyvěšením na úřední tabuli po dobu pro příslušnou vyhlášku stanovenou a uvedou se mimo to ve všeobecnou známost způsobem v místě obvyklým.

Hlava II.

Scelování pozemků.

§ 33.

(1) Zemědělské a lesní, jakož i jiné pozemky, i když se na ně vztahuje upravovací (regulační) plán, mohou býti podle tohoto zákona sceleny, aby bylo umožněno a zabezpečeno úspěšnější a vydatnější hospodaření na nich a aby byl zabezpečen a usnadněn řádný stavební vývoj ve scelovacím obvodu.

(2) Scelování pozemků může býti provedeno také v případech, kdy prováděním rozsáhlejších staveb komunikačních, vodních cest, vodních úprav, letišť a pod. by byla pozemková držba v obvodu těchto zařízení tak roztříštěna, že by tím bylo řádné hospodaření značně ohroženo.

(3) V katastrálních územích, která nemají katastrálních map, nebo mají mapy nevyhovující, a v nichž je proto nutno provésti katastrální řízení pro založení, obnovení a reambulaci pozemkového katastru nebo založení pozemkové knihy, budiž toto řízení zpravidla prováděno jen ve spojitosti se scelováním pozemků, jsou-li pro scelování pozemků dány věcné podmínky. Úřady pozemkového katastru mohou v těchto případech vykonati také ostatní technické práce při scelování pozemků obdobně jako orgány oblastních komisí nebo jako civilní technici (inženýři).

(4) V obcích s většinou nových nabyvatelů půdy v zemích České a Moravskoslezské podle dekretů č. 12/1945 Sb. a č. 28/1945 Sb., na Slovensku podle nařízení č. 104/1945 Sb. n. SNR ve znění nařízení č. 64/1946 Sb. n. SNR a nařízení č. 89/1947 Sb. n. SNR, je scelování povinné.

(5) Pozemky, které již byly předmětem scelování, mohou být podrobeny opětovně scelování proti vůli jejich vlastníků jen v těchto případech:

a) nastane-li zřízením průplavů, vodních úprav, železnic, veřejných silnic a cest, letišť nebo jiných rozsáhlých zařízení značné roztříštění scelených pozemků,

b) nastane-li časem takové rozdrobení scelených pozemků, že bude trvale na újmu řádnému hospodaření,

c) v případech podle § 37, odst. 4, písm. b).

§ 34.

(1) Za zemědělské pozemky podle tohoto zákona se považují role, louky, pastviny, chmelnice, vinice, polní zahrady a sady, ovocné školky, cesty, průhony, příkopy, meze a neplodné nebo neobdělávané plochy, dále zalesněné plochy a plochy porostlé křovinami, jakož i pozemky určené k zalesnění, pokud do zemědělských pozemků zasahují nebo jsou porůznu rozptýleny.

(2) Za lesy (lesní pozemky) se považují všechny pozemky, které tvoří větší souvislé lesní plochy a mají býti zachovány pro lesní hospodářství podle lesních zákonů.

(3) Lesní pozemky mohou býti scelovány zároveň se zemědělskými pozemky nebo též zvlášť, má-li se umožniti účelnější lesní hospodaření.

(4) Pozemky, na něž se vztahuje upravovací (regulační) plán, mohou být sceleny bez ohledu na jejich užívání a obdělávání jen při scelování pozemků uvedených v odstavci 1, a to v dohodě s příslušným úřadem.

§ 35.

(1) Ve scelovacím obvodu mohou býti sceleny všechny pozemky, s výjimkami uvedenými v odstavcích 2 a 5.

(2) Zásadně toliko se souhlasem vlastníků mohou být změněny, přeloženy nebo jinému vlastníku přiděleny scelovacím družstvem:

a) budovy, dvory a zahrady při domech,

b) sady i se zásobními zahradami a skleníky, plochy věnované kulturám dendrologickým, stromořadí okrasných stromů a obory a porostní větrolomy,

c) pozemky sloužící výhradně vinařství a ovocnářství, a to u vinic, jde-li o výměru nad 0,1 ha, u ovocných sadů, jde-li o výměru nad 0,2 ha,

d) chmelnice alespoň tříleté, mají-li výměru alespoň 0,2 ha,

e) lesní pozemky, mají-li výměru alespoň 0,2 ha,

f) pozemky, na kterých se pěstuje vrbové proutí, mají-li výměru alespoň 0,5 ha,

g) přírodní chráněná území a části krajin požívající ochrany,

h) pomníky,

ch) sportovní zařízení (sportovní hřiště, střelnice, plovárny a pod.),

i) jezera, rybníky a zařízení pro chov ryb a k zavlažování,

j) přírodní léčivé zdroje s příslušnými pozemky,

k) jámy na hlínu, písek, křemen, vápno, slín, jíl, rudu a sádru, lomy kamenné a břidlicové, pokud se v nich těží podle báňského, po případě živnostenského oprávnění,

l) pozemky určené k provozování hornictví, pozemky určené pro účely vodohospodářské, pozemky určené pro závody živnostenské a průmyslové, pokud jsou závody trvale v provozu, a pozemky určené pro účely rybářské,

m) pozemky a rybníky, na kterých jsou přírodní nebo technická zařízení sloužící k odběru vody pro účely pitné, užitkové nebo průmyslové, jakož i pozemky určené pro rozšíření tohoto odběru vody,

n) pozemky, které získaly energetické podniky pro účely svého provozu.

(3) Souhlasu vlastníků v případech podle odstavce 2 není třeba, jestliže by jinak nebylo možno scelování technicky provésti; o tom rozhoduje oblastní komise.

(4) Částí pozemků uvedených v odstavci 2, jichž je nezbytně třeba k účelnému zřízení společných zařízení (§ 39) nebo k hospodářsky účelné úpravě pozemkové držby, může býti použito k těmto účelům i bez souhlasu vlastníků za náhradu.

(5) Nemovitosti sloužící obraně státu, civilnímu letectví nebo účelům plavebním, dále hřbitovy a hroby a přístupy k nim, železnice, zařízení pošt a telekomunikací, vodní cesty, vodocestné a vodohospodářské stavby a veřejné silnice, jakož i majetkové podstaty nadační, sloužící trvale účelům kulturním, sociálním, vzdělávacím a výchovným, mohou být změněny jen se souhlasem vlastníků a příslušných úřadů.

§ 36.

(1) Pozemky nebo jejich části, které svou polohou jsou vystaveny zvláštním škodám nebo jsou zatíženy zvláštními břemeny, jež by scelování podstatně znesnadnila, mohou být rozhodnutím oblastní komise ze scelování vyloučeny.

(2) To platí zejména o pozemcích, při kterých jest nebezpečí zasypání, občasného sesouvání půdy, zaplavování vodou nebo strženi břehů, dále o pozemcích, kterým hrozí proboření nebo jiná poškození následkem poddolování, a o pozemcích, na kterých váznou reálná břemena zvláště tíživá nebo těžko ocenitelná.

§ 37.

Scelovací obvod.

Změny obecních hranic a hranic katastrálních území.

(1) Obvod, na který se vztahuje scelování (scelovací obvod), má být utvořen:

a) z obvodu jednoho nebo několika sousedících katastrálních území,

b) z jedné, po případě několika tratí, patřících k jednomu nebo několika katastrálním územím, při čemž musí být tento obvod ohraničen přirozenými nebo umělými hranicemi (železnicemi, komunikacemi, lesy, vodotoky a pod.) nebo musí tvořiti samostatný hospodářský obvod. Scelovací řízení má být v takovémto menším scelovacím obvodu zahájeno jen tenkráte, když i z takového obmezeného scelování lze očekávati značné výhody pro zemědělství a nepředbíhá-li se rozsáhlejší a výhodnější scelování.

(2) Rozsah scelovacího obvodu musí být stanoven již v rozhodnutí oblastní komise, kterým bylo scelovací řízení zahájeno (§ 21).

(3) Všechny pozemky uvedené v § 34, které leží uvnitř stanoveného scelovacího obvodu, jsou podrobeny scelovacímu řízení, pokud nejsou podle § 35 nebo nebyly podle § 36 ze scelování vyloučeny.

(4) Výjimečně může být původně stanovený scelovací obvod dodatečně rozšířen za scelovacího řízení, a to:

a) na sousední a jiné vhodně položené pozemky, žádají-li o to vlastníci a podporuje-li se tím účel scelování,

b) bez ohledu na souhlas účastníků za podmínek uvedených v § 21, odst. 2 na sousední a jiné vhodně položené zemědělské pozemky, a to i na pozemky scelené, je-li rozšíření scelovacího obvodu nezbytně nutné, aby bylo dosaženo lepších a účelnějších hranic náhradních pozemků, aby mohla být účelně provedena společná zařízení, nebo aby mohla být provedena účelná úprava obecních hranic nebo hranic katastrálního území,

c) na části pozemků uvedených v § 35, odst. 4 pro účelné zřízení společných zařízení.

(5) O dodatečném rozšíření scelovacího obvodu rozhoduje v I. stolici oblastní komise.

(6) Je-li třeba k lepšímu uspořádání pozemkové držby změny obecních hranic nebo hranic katastrálních území, vyvolá o tom oblastní komise rozhodnutí příslušných úřadů. Při tom jest přihlížeti zejména k tomu, aby byly podle možnosti vytvořeny přirozené a účelné obecní hranice nebo hranice katastrálních území a aby přespolní pozemky byly převedeny do katastrálního území obce, v níž leží příslušné zemědělské podniky.

§ 38.

Dělení společenských pozemků při scelování.

(1) Leží-li ve scelovacím obvodu společenské pozemky, které se mohou upravovati podle předpisů pro dílčí řízení (hlava IV), budiž jejich úprava provedena zároveň se scelová-

ním, není-li to na újmu řádnému hospodaření a byl-li k tomu dán zvláštní souhlas, pokud jest ho podle příslušných předpisů třeba.

(2) Společenské lesy ležící ve scelovacím obvodu mohou být rozděleny zároveň se scelováním jen tehdy, není-li dělení na újmu řádnému lesnímu hospodářství na jednotlivých dílech; kdyby dělení společenských lesů nebylo z tohoto důvodu možné, budiž provedena z úřední moci úprava správy i užívání těchto lesů podle předpisů pro řízení upravovací (hlava IV).

(3) Výjimečně může být upuštěno od dělení společenských pozemků, je-li ze zvláštních hospodářských důvodů nebo k ochraně památek účelné zachovat společenství; i v tomto případě budiž provedena z úřední moci úprava správy i užívání těchto pozemků.

§ 39.

Společná zařízení.

(1) Při scelování buďtež projektována všechna společná zařízení, jichž je třeba, aby k náhradním pozemkům byl volný příjezd, aby se mohlo na nich účelně hospodařiti a aby bylo příslušné území chráněno před škodlivým účinkem větru a vody (erose). Zároveň budiž stanoveno pořadí, podle něhož budou tato zařízení uskutečňována, a to vzhledem k jejich naléhavosti a k finančním možnostem obce a účastníků.

(2) Společnými zařízeními se rozumějí zejména zřízení, přeložení a úprava cest, mostů, propustků, vodních odpadů a provedení melioračních zařízení, nutných v zájmu účelné úpravy pozemků, včetně kultivací náhradních pozemků, dále zařízení pro opatření užitkové vody a zlepšení krajových zásob vody obnovou a zakládáním rybníků, provedení ochranných zařízení, vysázení porostných zábran proti větrům (větrolomy), zpravidla též alejí ovocných stromů a remízů pro ochranu lovné zvěře a zpěvného ptactva a vymezení míst určených k dobývání materiálu (hliníků, písečníků, štěrkoven, lomů a pod.) a k jeho skládání, jakož i zjednání přístupu k těmto místům.

(3) V obcích, kde není obecních nebo společných pastvin, nebo kde takové pastviny pro stav dobytka nepostačují, mohou být potřebné pastviny jako společná zařízení zřízeny nebo doplněny na potřebnou výměru.

(4) Dále mohou být zřízena jako společná zařízení pro hospodářské potřeby účastníků scelování společné výběhy a brodidla pro dobytek nebo provedena jiná všeužitečná hospodářská zařízení.

(5) Pro sociální, zdravotní a tělovýchovné potřeby mohou býti přiděleny obci pozemky na koupaliště, hřiště, ozdravovny, veřejné sady a pod. jako společná zařízení, pokud to vyžaduje současný stav nebo očekávaný či plánovaný rozvoj obce.

(6) Podle potřeby budiž přihlíženo i k tomu, aby byla opatřena vhodná stavební místa pro družstevní a průmyslové podniky, jako skladiště, mlékárnu, sýrárnu, sušírnu, pro strojové zařízení, pro stavební rozvoj obce a pod.

(7) Za pozemky přidělené pro účely uvedené v odstavcích 5 a 6 přísluší scelovacímu družstvu přiměřená náhrada, pokud scelovací družstvo neposkytne tyto pozemky bezplatně.

§ 40.

Společná pastva.

(1) Společná pastva na pozemcích pojatých do scelování, která se nezakládá na služebnosti, může být vykonávána po odevzdání náhradních pozemků do užívání jenom se svolením vlastníků těchto pozemků.

(2) Tímto předpisem není dotčeno právo pastvy na společenských pozemcích, upravené podle § 38, odst. 3.

Přímí účastníci a jejich nárok na náhradu.

§ 41.

(1) Každý vlastník pozemků pojatých do scelování jest přímým účastníkem scelování a má nárok na náhradu (odstavec 4) za své dosavadní pozemky podle ceny těchto pozemků, dohodnuté přímými účastníky nebo podle jejich obecné ceny určené na podkladě posudku znalců (§ 51). Spoluvlastníci pozemku pojatého do scelování se považují za jednoho přímého účastníka. Byl-li však pozemek reálně rozdělen a toto rozdělení nebylo ve veřejných knihách provedeno, je držitel každého takového dílu přímým účastníkem. Spoludržitelé takového dílu se považují za jednoho přímého účastníka.

(2) Je-li vlastnictví sporné, jest považovati za účastníka až do vyřešení příslušného sporu skutečného držitele.

(3) Je-li i držba sporná, určí oblastní komise zmocněnce.

(4) Náhrada, pokud se nevyplatí v penězích (§ 85), musí býti dána v pozemcích, které se mají rovnati jakostí, výměrou a vzdáleností pokud možno dosavadním pozemkům, při čemž je však přihlížet i k výhodě získané scelováním.

(5) Nepatrné rozdíly mezi dosavadními pozemky a náhradními pozemky mohou být vyrovnány penězi a peněžitá vyrovnávací částka nemá přesahovati desátý díl zjištěné ceny nároků na náhradu. Jde-li o náhradu za pozemky, jejichž vlastnictví bylo za scelovacího řízení sporné, a k pravoplatnému rozhodnutí soudu došlo teprve po odevzdání pozemků do zatímního užívání, avšak před skončením scelovacího řízení, může býti náhrada poskytnuta v penězích až do jedné pětiny celkového nároku účastníka na náhradu. Oblastní komise bude již předem dbáti, aby sporným stranám byly dány náhradní pozemky vedle sebe alespoň v jedné trati.

(6) Přidělení náhradních pozemků, které by mělo v zápětí podstatnou změnu dosavadního způsobu hospodaření, nebo by vyžadovalo přeložení hospodářských budov na jiné místo, může býti provedeno jenom se souhlasem přímého účastníka.

(7) Rozhodla-li oblastní komise, že mají být přeloženy hospodářské budovy, jest scelovací družstvo povinno přiměřenou podporou a pomocí příslušnému přímému účastníku; náklady s tím spojené hradí scelovací družstvo a rozvrhne je na přímé účastníky podle výhod, které jim úpravou vzejdou (§ 72).

(8) Přímým účastníkům, kteří mají poměrně malý pozemkový majetek a žádají o to, jest přidělit náhradní pozemky podle možnosti v blízkosti jejich obce.

§ 42.

(1) Náhradní pozemky přidělené přímému účastníku a peněžité vyrovnávací částky podle § 41, odst. 5, po případě náhrada podle §§ 87 a 91, nastupují, pokud jde o poměr k třetím osobám, na místo jeho pozemků pojatých do scelování.

(2) Váznou-li na jednotlivých dosavadních pozemcích téhož vlastníka nebo jejich částech různá břemena, buďtež za různě zatížené pozemky nebo jejich části stanoveny díly náhradních pozemků, které budou označeny v pozemkovém katastru zvláštními parcelními čísly a pro něž budou založeny zvláštní knihovní vložky.

§ 43.

Nepřímí účastníci.

(1) Třetí osoby, které jako věcně oprávněné nebo jako pachtýři jsou scelováním ve svých právech jen nepřímo dotčeny (nepřímí účastníci), nemohou scelování odporovati, mohou však činiti námitky proti výměře náhradních pozemků, proti odhadu (ocenění) pozemků (§ 51), jakož i proti zrušení nebo převodu věcných práv, pokud se cítí těmito opatřeními ve svých právech zkráceny.

(2) Orgány uvedené v §§ 2 a 9 mají vždy dbáti toho, aby práva nepřímých účastníků nebyla scelováním zkrácena.

§ 44.

Služebnosti a reálná břemena.

(1) Pozemkové služebnosti zanikají bez náhrady, stanou-li se provedeným scelováním zbytečnými.

(2) Orgány uvedené v §§ 2 a 9 mají pečovati o to, aby pozemkové služebnosti jakéhokoliv druhu byly při scelování odstraněny a aby nové služebnosti byly zřizovány jen v případě nezbytné potřeby.

(3) Nepravidelné a zdánlivé služebnosti mohou být přeneseny ze služebného pozemku na náhradní pozemek, je-li to hospodářsky účelné.

(4) Nemůže-li se náhradního pozemku přiděleného přímému účastníku účelně užívati bez služebnosti zatěžující jiný pozemek do scelování pojatý, budiž zřízena potřebná služebnost a vlastníku služebného pozemku poskytnuta scelovacím družstvem přiměřená peněžitá náhrada.

(5) Osobní služebnosti (právo užívání a právo požívání) a výměnek se přenesou na náhradní pozemek, nedohodnou-li se strany jinak.

(6) Osobní služebnost bytu zůstává na služebném domě, nedohodnou-li se strany jinak.

(7) Jsou-li s pozemkem pojatým do scelování spojena práva nebo závazky, jejichž úprava byla již provedena podle císařského patentu ze dne 5. července 1853, č. 130 ř. z., o úpravě a výkupu práv na dřevo, pastvu a lesní produkty, dále některých služebností a společenských práv na držbu a požívání, nebo podle zák. čl. LIII/1871, o úpravě právních a držebnostních poměrů pozůstalých ze zrušeného svazku urbariálního, a podle zák. čl.

LIV/1871, o klučinách, buď učiněn pokus, aby byl vzájemnou dohodou proveden výkup těchto práv a závazků. Nelze-li dosáhnout dohody, jest třeba změniti reálná břemena vzhledem k hospodářským poměrům. Změny takové nesmějí však být na újmu řádnému hospodaření na dotčených pozemcích ani co do výměry reálného břemene, ani po jiné stránce.

(8) Ve scelovacím řízení lze měniti nebo rušiti:

a) služebnosti nebo užívací práva, jež váznou ve prospěch vojenské správy, železnic, letectví, zařízení pošt a státních telekomunikací nebo vodocestných nebo vodohospodářských staveb na pozemcích pojatých do scelování, jen se souhlasem příslušného úřadu,

b) služebnosti a užívací práva, jež váznou ve prospěch elektrických podniků, prohlášených za všeužitečné, na pozemcích do scelování pojatých, jen se souhlasem úřadu, který dílo schválil podle § 16 zákona ze dne 22. července 1919, č. 438 Sb., o státní podpoře při zahájení soustavné elektrisace,

c) závazky, uložené z jakéhokoliv titulu k ochraně památek, přírodních krás a krajinného rázu, jen se souhlasem ministerstva školství a osvěty.

(9) Pokud v předchozích odstavcích není stanoveno jinak, platí všeobecné předpisy o služebnostech i o reálných břemenech.

§ 45.

Úprava pachtu.

(1) Pachtýř pozemků pojatých do scelování nastupuje v užívání náhradních pozemků přidělených propachtovateli, není-li ve smlouvě pachtovní stanoveno nic pro případ scelování.

(2) Převezme-li pachtýř náhradní pozemky, budiž ponecháno dohodě stran, zda a oč roční pachtovné se sníží nebo zvýší podle toho, zda propachtovatel obdrží nebo doplatí peněžité vyrovnání podle § 41, odst. 5. Totéž platí o peněžitých částkách, které má propachtovatel obdržet nebo platiti za hodnoty a předměty, k nimž nebylo při odhadu pozemků přihlédnuto a jež byly vyhrazeny zvláštnímu ocenění. Nedohodnou-li se strany, rozhodne scelovací družstvo na návrh jedné ze stran.

(3) Propachtovatel hradí scelovací náklady i výlohy spojené s provedením trvalých zařízení, jichž na náhradních pozemcích je zapotřebí; pověří-li propachtovatel pachtýře provedením takových zařízení, musí mu nahradit výlohy s tím spojené.

(4) Nechce-li pachtýř převzíti náhradní pozemky propachtovateli přidělené, může vypověděti pachtovní smlouvu ve lhůtě 90 dnů počítajíc ode dne, kdy mu scelovací družstvo oznámilo, které náhradní pozemky byly propachtovateli přiděleny. Poměr pachtovní tu zanikne, nebylo-li nic jiného umluveno, uplynutím pachtovního roku, do něhož spadá konec uvedené 90denní lhůty.

(5) Vypověděl-li pachtýř pachtovní smlouvu podle předcházejících ustanovení, nelze uplatňovat nárok na náhradu škody vzešlé tím, že pachtovní smlouva byla zrušena před uplynutím smluvené pachtovní doby.

§ 46.

Úprava společenské smlouvy a nájmu.

(1) Ustanovení § 45 platí také o výpovědi společenské smlouvy, kterou vlastník přenechal jinému pozemky, aby na nich hospodařil, vymíniv si, že mu za to bude odváděna část výtěžku v plodech.

(2) Ustanovení § 45 platí dále také o výpovědi nájmu s tou změnou, že lhůta jest pouze 30denní, že místo roku pachtovního nastupuje doba, na kterou se nájem podle ustanovení občanského práva mlčky obnovuje.

§ 47.

Scelovací řízení.

Scelovací řízení se dělí po vydání vyhlášky podle § 21, odst. 4 na řízení předběžné, hlavní a závěrečné.

§ 48.

Řízení předběžné.

Řízení předběžné zahrnuje:

a) obchůzku a označení hranic scelovacího obvodu,

b) rozhodnutí o dodatečném rozšíření scelovacího obvodu (§ 37), o vyloučení pozemků ze scelování (§ 36) a o určení pozemků, jichž se má použíti k účelům uvedeným v § 82,

c) odhad (třídění) pozemků, zjištění dosavadního držebnostního stavu a sestavení rejstříku držebností,

d) vyložení odhadního plánu a rozhodnutí o námitkách podaných proti odhadu pozemků a proti rejstříku držebností.

§ 49.

Podklad pro předběžné řízení.

(1) Podkladem předběžného řízení je platný měřický a písemný operát katastrální. V obcích, kde není takový operát, lze použít jiného elaborátu, možno-li z něho bezpečně zjistit majetková práva.

(2) Není-li vůbec operát (elaborát) jmenovaný v odstavci 1, jest třeba zjistit rozsah práv účastníků buď dohodou nebo zaměřením skutečného stavu, a to použitím přiměřené a rychlé měřické metody, zejména letecké fotogrametrie.

(3) Není-li pozemková kniha v souladu s držebnostním stavem, požádá oblastní komise příslušný knihovní soud, aby na podkladě měřického a písemného operátu, předloženého oblastní komisí, odstranil tento nesoulad.

(4) Vláda vydá nařízením podrobné předpisy o urychleném zjišťování skutečného stavu (odstavec 2) a o uvedení pozemkové knihy v soulad se skutečným stavem (odstavec 3).

§ 50.

Obchůzka hranic.

(1) Hranice scelovacího obvodu musí být řádně vyznačeny a jejich správnost musí být zjištěna úřední obchůzkou.

(2) Vzniknou-li při obchůzce hranic spory o hranice katastrálních území nebo politických obcí, budiž za účelem odstranění sporů dán podnět k řízení podle příslušných předpisů.

§ 51.

Odhad (třídění) pozemků.

(1) Nedojde-li k dohodě o ocenění pozemků, provede se odhad pozemků pojatých do scelování (§ 41, odst. 1) podle posudku místních znalců, volených valnou hromadou scelovacího družstva, za součinnosti úředního odhadce oblastní komise, která může pověřiti touto funkcí civilního zemědělského inženýra. K dohodě je třeba schválení oblastní komise.

(2) Při odhadování budiž přihlédnuto k tomu, aby každý pozemek, po případě každá část pozemku, byla oceněna takovou výnosovou hodnotou, jakou může míti podle své přirozené nebo trvalými zařízeními dosažené jakosti půdy, podle své polohy a stavu v době odhadu pro každého držitele v určitém místě při náležitém hospodářském užívání, jež odpovídá místním poměrům. Avšak pozemky dosud neobdělávané a lesní pozemky určené k vymýcení, které lze přeměniti v půdu obdělavatelnou, buďtež při odhadu zařazeny do příslušných tříd jako půda obdělavatelná, při čemž se do jejich ceny započtou výlohy spojené s přeměnou.

(3) Při oceňování jest dbáti cenových předpisů.

§ 52.

Odhadní plán.

Po provedení odhadu (třídění) a ocenění pozemků jest sestaviti rejstřík držebností (§ 48, písm. c), který spolu s odhadní mapou a popisem vzorných ploch a tříd, jakož i s oceněním odhadních tříd tvoří odhadní plán.

§ 53.

Vyložení odhadního plánu a námitky proti němu.

(1) Scelovací družstvo vyloží v obcích, patřících ke scelovacímu obvodu, odhadní plán po dobu 15 dnů na vhodném místě k veřejnému nahlédnutí. Oblastní komise oznámí nejméně 8 dnů předem veřejnou vyhláškou, kde a po které dny bude odhadní plán vyložen a v kterých dnech bude účastníkům vysvětlen. V případech uvedených v § 49, odst. 3 se vyloží odhadní plán teprve tehdy, až bude pozemková kniha uvedena v soulad se skutečným držebnostním stavem.

(2) Proti údajům odhadního plánu, zejména proti ocenění pozemků a rejstříku držebností, mohou účastníci scelování podati písemně nebo ústně námitky scelovacímu družstvu ve lhůtě 15 dnů, a to jak o vlastních, tak i o cizích pozemcích.

(3) Lhůta k podání námitek počíná dnem vyložení plánu (§ 52) a končí posledním dnem lhůty stanovené pro vyložení odhadního plánu.

(4) Scelovací družstvo se pokusí vyříditi námitky dohodou, a nedojde-li k ní, předloží námitky se svým vyjádřením oblastní komisi, která rozhoduje s konečnou platností.

§ 54.

Úprava podrobností odhadu.

Vláda upraví nařízením podrobnosti o odhadu, zejména o způsobu jeho provedení, jakož i o vypracování odhadního plánu.

§ 55.

Řízení hlavní.

Řízení hlavní zahrnuje:

a) vypracování, projednání a provedení projektu společných zařízení (§ 39), po případě zabezpečení jejich provedení,

b) výslech přání účastníků o tom, kde a jaké náhradní pozemky jim mají býti přiděleny, aby se účelně vyhovělo potřebám jejich zemědělských podniků,

c) stanovení náhradních pozemků, peněžitých vyrovnávacích částek a vypracování scelovacího plánu,

d) odevzdání náhradních pozemků do zatímního užívání přímým účastníkům,

e) vyložení scelovacího plánu a rozhodnutí o námitkách proti plánu,

f) potvrzení a provedení scelovacího plánu.

§ 56.

Projekt společných zařízení.

(1) Projekt společných zařízení opatří scelovací družstvo podle zásadních směrnic doporučených při místním šetření (§ 19) a podle podrobných pokynů oblastní komise.

(2) Vypracovaný projekt projedná scelovací družstvo. K tomuto projednání jest pozvati příslušnou oblastní komisi, podle potřeby zemskou komisi (§ 8, odst. 2), okresní národní výbor i příslušné orgány veřejné služby vodohospodářské a technické, úřad příslušný ve věcech krajinného plánování, po případě ve věcech upravovacích (regulačních) plánů, místní národní výbor a podle potřeby okresní sdružení příslušného Jednotného svazu zemědělců, dále místní národní výbory sousedících obcí, ostatní zájemníky (§ 18, odst. 1) a projektanta.

(3) Projednaný, po případě upravený projekt společných zařízení schvaluje oblastní komise. O schválení projektu se vydá výměr, který se veřejně vyhlásí podle § 32 a doručí se veřejným orgánům, které se zúčastnily jednání podle odstavce 2.

(4) Projektují-li se meliorační zařízení, úpravy vodních odpadů nebo jiná vodohospodářská zařízení, musí se provésti také vodoprávní jednání podle předpisů vodního práva. Podle potřeby je třeba zříditi k provedení takových zařízení vodní družstvo, pokud nebylo scelovací družstvo prohlášeno za vodní družstvo (§ 9, odst. 5).

(5) K provedení vodoprávního jednání a zřízení vodního družstva jsou příslušné komise uvedené v § 2, které učiní potřebná opatření na žádost scelovacího družstva.

(6) Jsou-li projektem společných zařízení dotčeny železnice, platí pro vypracování a provedení dotyčné části projektu předpisy o stavbách na železnicích a v sousedství železnic.

§ 57.

Plošný příspěvek na společná zařízení.

(1) Je-li plocha dosavadních cest, příkopů a jiných zařízení větší než plocha potřebná pro zřízení nových společných zařízení, použije se přebytku plochy k účelům uvedeným v § 82.

(2) Nestačí-li plocha dosavadních cest, příkopů a jiných zařízení k provedení nových společných zařízení, uhradí se větší potřeba této plochy z pozemkového majetku přímých účastníků podle poměru odhadní ceny jejich pozemků do scelování pojatých. Při úpravě lesních pozemků je možno plošný příspěvek na společná zařízení uhraditi penězi.

(3) Je-li nutně zapotřebí dodatečných společných zařízení teprve v pozdější době, kdy by vypočítání plošného příspěvku všech přímých účastníků bylo spojeno s nákladnými změnami prací již provedených, musí býti potřebná plocha k takovým dodatečným společným zařízením odstoupena dotyčným přímým účastníkem za smluvenou peněžitou náhradu; nedojde-li k dohodě, provede se vyvlastnění podle §§ 86 a 89.

(4) Plocha potřebná na zařízení, která jsou určena ke zvýšení hospodářské použitelnosti pouze určitých jednotlivých náhradních pozemků, se opatří na účet těchto pozemků.

(5) Přímí účastníci, kteří z provedení společných zařízení nemají žádný prospěch, buďtež od plošného příspěvku k tomuto účelu osvobozeni; mají-li ze společných zařízení jenom nepatrné výhody, buď jejich plošný příspěvek k společným zařízením stanoven úměrně k těmto výhodám.

§ 58.

Námitky proti projektu společných zařízení.

(1) Proti projektu společných zařízení, projednanému podle § 56, lze se odvolati do 15 dnů ode dne vyhlášení, po případě ode dne

doručení výměru podle § 56, odst. 3, u oblastní komise, která jej vydala.

(2) V odvolání lze uplatniti námitky jen ve veřejném zájmu.

§ 59.

Všeobecné zásady pro nové rozdělení a vyslechnutí přání.

(1) Před stanovením náhradních pozemků určí scelovací družstvo s přihlédnutím k směrnicím doporučeným při místním šetření (§ 19) všeobecné zásady pro nové rozdělení pozemkového majetku, t. j. zásady pro umístění náhradních pozemků.

(2) Dále učiní scelovací družstvo opatření, aby všichni členové družstva mohli projeviti přání o tom, kde a jaké náhradní pozemky jim mají být přiděleny [§ 55, písm. b)].

(3) Při vyhotovování návrhu nového rozdělení pozemkového majetku budiž podle možnosti přihlíženo k těmto přáním, pokud neodporují veřejným zájmům, nebo pokud jejich splněním nebudou porušeny právní předpisy, a pokud jsou technicky proveditelná.

(4) Návrh nového rozdělení budiž účastníkům vysvětlen a vytýčen v přírodě.

§ 60.

Odevzdání náhradních pozemků do zatímního užívání.

(1) Po navržení a vytýčení náhradních pozemků mohou členové scelovacího družstva převzíti náhradní pozemky do zatímního užívání ještě před vyložením scelovacího plánu (§ 62), a to s výhradou všech právních prostředků přípustných proti scelovacímu plánu.

(2) Oblastní komise může rozhodnouti i proti vůli jednotlivých členů scelovacího družstva, že vytýčené náhradní pozemky mají být s výhradou právních prostředků přípustných proti scelovacímu plánu převzaty do zatímního užívání již před vyložením scelovacího plánu, jestliže se na tom usnesla valná hromada scelovacího družstva a je-li zjevno:

a) že by další odklad v provedení scelovacího plánu způsobil účastníkům, kteří si přejí převzetí náhradních pozemků, značnou hospodářskou škodu a

b) je-li tu zároveň jistota, že účastníci, přející si odevzdání náhradních pozemků do zatímního užívání, mohou poskytnouti odpůrcům tohoto opatření náhradu za újmu, jež by jim z toho opatření vznikla.

(3) Proti takovému rozhodnutí oblastní komise nelze podati odvolání.

(4) Po odevzdání náhradních pozemků do zatímního užívání mohou býti až do dne vyložení scelovacího plánu z úřední moci opraveny zjištěné chyby měřické a početní a mohou být provedeny změny náhradních pozemků s tím spojené, jakož i změny vyplývající z výsledku nového ocenění těchto pozemků.

(5) Scelovací družstvo je povinno učiniti zatímní hospodářská opatření, kterých je třeba k umožnění a zajištění plynulého přechodu do nového uspořádání pozemkové držby (§ 25).

§ 61.

Scelovací plán.

(1) Scelovací plán, který obstará scelovací družstvo, se skládá:

a) z průvodní zprávy,

b) z mapy nového rozdělení,

c) z rejstříku držebností (§ 52),

d) z výpočtu a z rejstříku náhrad, sestavených podle případného nového ocenění vzhledem k výhodám vzniklým scelováním.

(2) Ministr zemědělství v dohodě s příslušnými ministry upraví vyhláškou v Úředním listě podrobnosti o přípravě scelovacího plánu a vypracování jeho součástí.

§ 62.

Vyložení scelovacího plánu a rozhodování o námitkách.

O vyložení scelovacího plánu platí obdobně ustanovení § 53, odst. 1 až 3. O námitkách rozhodne oblastní komise.

§ 63.

Potvrzení scelovacího plánu.

(1) Nebyly-li proti scelovacímu plánu podány námitky, nebo bylo-li o námitkách pravoplatně rozhodnuto a byl-li scelovací plán po případě upraven podle rozhodnutí, budiž předložen scelovací plán oblastní komisi k potvrzení. Nevyhovuje-li scelovací plán, vrátí jej oblastní komise scelovacímu družstvu k doplnění nebo opravě a k novému vyložení.

(2) Po potvrzení scelovacího plánu nelze žádati za navrácení v předešlý stav ani za obnovu řízení.

(3) Rozhodnutí o potvrzení scelovacího plánu a opatření učiněná k jeho provedení vyhlásí oblastní komise v obcích patřících k sce-

lovacímu obvodu a v sousedících obcích a uveřejní je v Úředním listě II, na Slovensku též v Úředním věstníku.

§ 64.

Provádění technických prací.

(1) O provedení technických prací při scelování pečuje scelovací družstvo a oblastní komise.

(2) Geodetické práce při scelování pozemků, pokud jsou rázu čistě zeměměřického (podklady pro zjištění starého stavu a práce potřebné k vypracování pomůcek pro změnu, opravu nebo založení pozemkové knihy a pro sestavení nebo změnu, po případě založení katastrálního operátu), provedou úřady pozemkového katastru. Podle potřeby může je však provésti oblastní komise nebo scelovací družstvo je může zadati se souhlasem oblastní komise civilním technikům (inženýrům). Ustanovení předcházející věty platí obdobně i pro ostatní technické práce.

§ 65.

Revise technických prací.

(1) Revisi geodetických prací (§ 64, odst. 2) provádí státní finanční správa za přítomnosti orgánů ministerstva zemědělství.

(2) Dozor nad ostatními technickými pracemi při scelování pozemků, projektovanými a prováděnými buď orgány komisí (§ 2), úřady pozemkového katastru nebo civilními techniky (inženýry), zejména nad opatřením, vypracováním a uskutečněním projektu společných zařízení, vyhotovováním odhadů a scelovacího plánu, vykonávají scelovací orgány a úřady uvedené v § 2.

§ 66.

Náprava chyb v řízení.

(1) Stane-li se při scelování chyba měřická, početní nebo taxační, může poškozený účastník do jednoho roku po provedení příslušné části scelovacího plánu žádati náhradu od scelovacího družstva; náhradu, pro kterou přísluší scelovacímu družstvu právo postihu vůči tomu, kdo chybou získal, jest dáti v penězích nebo podle možnosti v půdě, když se chyba týkala výměry půdy.

(2) Byl-li někdo zkrácen v užitcích z náhradních pozemků jemu přidělených nebo jinak, protože nebyla uskutečněna opatření nařízená scelovacím družstvem (§ 60, odst. 5) k umožnění a zajištění plynulého přechodu do nového uspořádání pozemkové držby, může do 60 dnů po provedení příslušné části scelovacího plánu žádati peněžitou náhradu od scelovacího družstva, které může opět žádati náhradu od toho, kdo z tohoto zkrácení původně získal.

(3) Nedojde-li v případech odstavců 1 a 2 mezi stranami k dohodě o způsobu a výši vyrovnání nebo náhrady, rozhodne oblastní komise.

§ 67.

Řízení závěrečné.

Řízení závěrečné zahrnuje:

a) sestavení pomůcek pro změnu a opravu nebo založení pozemkové knihy a pozemkového katastru,

b) rozvrh nákladů scelovacího řízení,

c) opatření pro udržování společných zařízení,

d) vyhlášku o zakončení scelovacího řízení (§ 75).

§ 68.

Změna, oprava a založení pozemkové knihy a pozemkového katastru.

(1) Pro změnu, opravu a založení pozemkové knihy a pozemkového katastru dodají oblastní komise vrchnímu soudu a zemskému finančnímu ředitelství potřebné pomůcky, na Slovensku pověřenectvu financí (§ 47 katastrálního zákona ze dne 16. prosince 1927, č. 177 Sb.).

(2) Nelze-li zároveň se scelením pozemků vyhotoviti řádný grafický podklad pro katastrální mapu podle předpisů pro katastrální vyměřování a jsou-li obavy, že ani úřady pozemkového katastru nebudou moci vykonat potřebné zeměměřické práce (§ 64, odst. 2) v dohledné době, splní oblastní komise povinnost, uloženou jim v odstavci 1, tím, že dodají toliko polohopisné nástiny a srovnávací sestavení. Poloha nových hranic pozemků musí však býti řádně zajištěna jak v přírodě, tak i číselnými údaji v polohopisných nástinech.

(3) O polohopisných nástinech, které se vyhotoví podle mapy nového rozdělení [§ 61, odst. 1, písm. b)] zásadně jen v měřítku katastrální mapy, jakož i o srovnávacím sestavení, které musí obsahovat údaje o všech zrušených, změněných a nově vzniklých parcelách, platí přiměřeně ustanovení §§ 12, 13 a 34 zákona ze dne 8. května 1947, č. 90 Sb., o pro-

vedení knihovního pořádku stran konfiskovaného nepřátelského majetku a o úpravě některých právních poměrů vztahujících se na přidělený majetek, s tou změnou, že polohopisné nástiny a srovnávací sestavení předloží oblastní komise.

§ 69.

Převody práv třetích osob.

Práva třetích osob, zajištěná na pozemku pojatém do scelování, se převedou na náhradní pozemek. Tyto převody jsou osvobozeny od poplatků a dávek za úřední úkony, nemá-li se zároveň zapsati změna v osobě oprávněného nebo v rozsahu práva.

§ 70.

Scelovací náklady a jejich rozvrh.

(1) Osobní a věcné náklady úřadů a orgánů jmenovaných v § 2 a náklady na pořízení scelovacího plánu a projektu společných zařízení hradí stát; totéž platí o nákladech na práce zadané podle §§ 51 a 64 civilním technikům (inženýrům). Scelovací družstvo zaplatí k úhradě těchto nákladů do státní pokladny 500 Kčs za 1 ha scelených pozemků. Změní-li se hospodářské poměry, zejména průměrná výše scelovacích nákladů, může vláda nařízením tento příspěvek snížit, po případě zvýšit, a to nejvýše o 50%.

(2) Veškeré další náklady na scelování, zejména náklady místní, jako náklady na mezníky, dřevo na měřické značky, mzdy figurantů, kancelář v obci a pod., a náklady na společná zařízení, pokud posléze uvedené náklady nejsou kryty příspěvky z veřejných prostředků, hradí scelovací družstvo.

(3) Scelovací náklady (odstavce 1 a 2) rozvrhuje scelovací družstvo na jednotlivé přímé účastníky scelování podle poměru odhadní ceny náhradních pozemků a vzhledem k výhodám získaným při scelování. Za takové výhody jest zejména považovati úbytek rozptýlenosti pozemků, získání vhodného tvaru náhradních pozemků, získání příhodnějšího přístupu k náhradním pozemkům, možnost odvodnění a zmenšení vzdálenosti pozemků, příděl záhumenice a pod.

(4) Pro rozvrh scelovacích nákladů tvoří přímí účastníci 6 tříd: Účastníci, kteří získali scelováním největší výhody, patří do I. třídy a přispívají k úhradě scelovacích nákladů v poměru 100% odhadní ceny svých náhradních pozemků, účastníci II. třídy přispívají v poměru 80%, účastníci III. třídy v poměru 60%, účastníci IV. třídy v poměru 40%, účastníci V. třídy v poměru 20% a účastníci VI. třídy v poměru 10% odhadní ceny svých náhradních pozemků.

(5) Kdyby tímto způsobem jednotliví přímí účastníci, jejichž celkový pozemkový majetek byl scelováním jen nepatrně změněn nebo zůstal nezměněn, byli nepoměrně zatíženi, sníží se pro tyto účastníky scelování příspěvek k úhradě scelovacích nákladů i pod výši stanovenou v VI. třídě, po případě mohou býti takoví přímí účastníci zcela osvobozeni od placení příspěvků.

(6) Bylo-li k provedení určitých společných zařízení (meliorací, úprav vodních odpadů nebo ochranných zařízení) zřízeno vodní družstvo (§ 56, odst. 4), nesou náklady těchto zařízení členové vodního družstva podle stanov družstva.

(7) Vláda upraví nařízením podrobnosti o rozvrhu a placení scelovacích nákladů.

§ 71.

Náklady, které nesou jednotliví přímí účastníci sami.

(1) Každý přímý účastník je povinen nést a zapraviti sám tyto náklady:

a) peněžité vyrovnávací částky na něho připadající (§ 41, odst. 5),

b) výdaje, k nimž došlo jen pro zvláštní osobní zájmy účastníkovy,

c) výdaje za opisy listin, protokolů a jejich spisů a za kopie plánů, které si účastník vyžádal pro svoji potřebu,

d) náklady hospodářských zařízení, která mají býti ku prospěchu jen jeho jednotlivých náhradních pozemků,

e) poměrnou část peněžité podpory (§ 41, odst. 7).

(2) Výdaje zaviněné přímým účastníkem, zejména uplatňováním svévolných požadavků, dále výdaje za úřední jednání zmařená neospravedlněným nedostavením se účastníka, hradí přímý účastník podle rozhodnutí oblastní komise.

§ 72.

Vyložení rozvrhu scelovacích nákladů a námitky proti němu.

(1) O vyložení rozvrhu scelovacích nákladů a o námitkách proti němu platí obdobně ustanovení § 62.

(2) Scelovací družstvo doručí přímým účastníkům pozemkové úpravy platební rozkazy o výši scelovacích nákladů na ně připadajících. Proti platebnímu rozkazu lze si stěžovati do 15 dnů po dni doručení k oblastní komisi, která rozhoduje s konečnou platností. Platební rozkaz musí obsahovati poučení o opravných prostředcích.

§ 73.

Opatření prostředků na úhradu scelovacích nákladů; zajištění příslušných pohledávek na náhradních pozemcích.

(1) Prostředky, potřebné na úhradu scelovacích nákladů, jest opatřiti příspěvky účastníků, vybíranými od nich zálohově za scelovacího řízení, a zápůjčkami.

(2) Zaopatřiti příspěvky je povinno scelovací družstvo, které jimi také hospodaří a vede účty o příjmech a vydáních.

(3) Zápůjčky, opatřené scelovacím družstvem se souhlasem oblastní komise na zaplacení scelovacích výdajů, může scelovací družstvo rozvrhnouti na jednotlivé přímé účastníky podle poměru výdajů na ně připadajících (§ 70). Svolení věřitelova není k tomu zapotřebí.

(4) Věřitel má k zajištění pohledávky za jednotlivým přímým účastníkem a úroků ne starších než tři roky i bez knihovního zápisu zákonné zástavní právo na náhradních pozemcích, kterých se účastníku dostane; toto zástavní právo má pořad přede všemi jinými závadami váznoucími na pozemku přímo po zákonném zástavním právu k zajištění daní, poplatků a jiných veřejných dávek a závazků družstevních podle vodních zákonů. Do pozemkové knihy se toto zástavní právo zapíše na návrh věřitele nebo scelovacího družstva podle rozvrhu potvrzeného oblastní komisí a označí se jako zástavní právo k zajištění scelovací zápůjčky.

(5) Zápůjčky se splácejí podle podmínek sjednaných mezi scelovacím družstvem a věřitelem. Není-li o tom jiné ujednání, umořují se stejnými ročními splátkami ve 40 letech. Vybírání těchto splátek od přímých účastníků mohou převzíti berní úřady, svolí-li k tomu na žádost scelovacího družstva ministerstvo financí.

§ 74.

Udržování a správa společných zařízení.

(1) Společná zařízení jest povinno spravovati a udržovati scelovací družstvo, ledaže by jejich správa a udržování byly jinak zajištěny. Nově zřízené cesty s příslušenstvím, nejde-li o zařízení uvedená v § 71, odst. 1, písm. d), je povinna převzíti do vlastnictví a udržování obec, pokud tyto cesty podle jejich povahy není povinen udržovati jiný subjekt.

(2) Udržovati a spravovati společná zařízení, k jichž provedení bylo zřízeno vodní družstvo (§ 56, odst. 4), je povinno vodní družstvo. V případech uvedených v § 9, odst. 5 utvoří příslušný úřad před skončením scelovacího řízení k udržování a spravování společných zařízení vodní družstvo podle vodního zákona s tou odchylkou, že ke zřízení družstva není zapotřebí dohody účastníků ani usnesení většiny jinak předepsané.

(3) Na udržování společných zařízení jsou povinni přispívati všichni vlastníci pozemků ve scelovacím obvodu podle své plochy zemědělských a lesních pozemků a podle výhod z těchto zařízení. Vybírání těchto příspěvků mohou převzíti berní úřady, povolí-li to ministerstvo financí na zvláštní žádost scelovacího, po případě vodního družstva, podanou prostřednictvím oblastní komise.

(4) Oblastní komise dozírá na udržování společných zařízení a činí potřebná opatření, aby tato zařízení byla řádně udržována.

§ 75.

Zakončení scelovacího řízení.

(1) Byly-li pravoplatně provedeny úkony uvedené v § 67, písm. a) až c), oznámí oblastní komise zakončení scelovacího řízení vyhláškou v Úředním listě II, na Slovensku též v Úředním věstníku.

(2) Dnem uveřejnění vyhlášky zaniká působnost orgánů uvedených v § 2 pro dotčený scelovací obvod; tyto orgány jsou však i nadále příslušné, jde-li o náhradu nebo vyrovnání podle § 66 nebo § 70, odst. 1 a o dozor na udržování společných zařízení (§ 74, odst. 4), ledaže by jejich správa a udržování byly jinak zajištěny, anebo pokud nejsou příslušné jiné úřady nebo orgány.

Státní záruka.

§ 76.

(1) Stát může převzít záruku za úvěr, poskytnutý scelovacímu družstvu k úhradě celého nebo části nákladu na scelování (§ 73, odst. 1 a 2) peněžními ústavy, určenými ministerstvem zemědělství v dohodě s ministerstvem financí.

(2) Za scelovací náklady (odstavec 1) se považují i náklady spojené se zaopatřením projektů a vybudováním společných zařízení (§ 39).

(3) Při rozhodování o výši státní záruky jest přihlížeti k celkové hospodářské situaci účastníků, se zvláštním zřetelem k oblastem zvlášť hospodářsky chudým, dále k čistému katastrálnímu výtěžku scelovacího obvodu, ke stavu platného katastrálního operátu a k potřebě jeho obnovy nebo nápravy, jakož i k tomu, jde-li o pozemkovou úpravu v jedné obci nebo ve skupině obcí.

§ 77.

(1) Dále může stát převzít záruku za úvěr, poskytnutý peněžními ústavy, uvedenými v § 76, odst. 1, scelovacímu družstvu k získání pozemků k účelům uvedeným v § 82.

(2) Při rozhodování o této státní záruce je rovněž přihlížeti k okolnostem zmíněným v § 76, odst. 3.

§ 78.

Státní záruka záleží v tom, že se stát, zastoupený ministerstvem zemědělství, zaručí věřiteli za zápůjčku, a to za zúročení, úmor a vedlejší platy a za splacení zápůjčky s příslušenstvím, jak se stanoví v dlužním úpisu.

§ 79.

Záruka státu může být převzata:

a) za úvěr (zápůjčky) podle § 76 do úhrnné částky 1.000,000.000 Kčs,

b) za úvěr (zápůjčky) podle § 77 do úhrnné částky 1.000,000.000 Kčs.

§ 80.

(1) O poskytnutí státní záruky rozhoduje ministerstvo zemědělství v dohodě s ministerstvem financí.

(2) Ministr zemědělství v dohodě s ministrem financí může upraviti vyhláškou v Úředním listě podrobnosti o poskytnutí státní záruky.

§ 81.

Zvláštní příspěvek finanční správy.

(1) Za obstarání a dodání pomůcek pro založení pozemkového katastru, které budou vyhovovati předpisům o pozemkovém katastru a mohou býti převzaty jako katastrální operát, uhradí finanční správa scelovacímu družstvu, které tyto pomůcky s jejím souhlasem vlastním nákladem obstará, 50% výloh s tím spojených.

(2) Byla-li scelovacímu družstvu poskytnuta státní záruka (§§ 76 až 80), vyplatí finanční správa příspěvek podle odstavce 1 příslušnému peněžnímu ústavu k částečné úhradě zaručeného úvěru.

Získání pozemků ke scelovacím účelům.

§ 82.

Při pozemkových úpravách podle tohoto zákona jest dbáti toho, aby se získaly pozemky (§ 19, odst. 1, písm. a), kterých se použije při vypracování scelovacího plánu k účelnému vyřešení úkolů uvedených v § 39, po případě k doplnění nesoběstačných zemědělských podniků.

§ 83.

Pozemky označené v § 82 jsou:

a) pozemky a jiné nemovitosti, získané podle zákona ze dne 11. července 1947, č. 142 Sb., o revisi první pozemkové reformy, ve znění zákona ze dne 21. března 1948, č. 44 Sb., a podle zákona ze dne 21. března 1948, č. 46 Sb., o nové pozemkové reformě (trvalé úpravě vlastnictví k zemědělské a lesní půdě), a ponechané pro scelování; při tom zůstává nedotčena působnost úřadů a orgánů podle uvedených zákonů, zejména právo určiti přídělce a velikost přídělu. Přídělová cena této půdy nemá vliv na hodnotu pozemků stanovenou v odhadním řízení podle tohoto zákona;

b) přebytek plochy vzniklý při zřízení nových společných zařízení (§ 57, odst. 1);

c) pozemky získané koupí z volné ruky; na tyto koupě se nevztahují ustanovení dílu III zákona ze dne 3. července 1947, č. 139 Sb., o rozdělení pozůstalostí se zemědělskými podniky a o zamezení drobení zemědělské půdy, ani zákonná ustanovení o obmezení vlastnických práv k půdě, získané podle předpisů o přídělu zemědělského majetku, ani jiná ustanovení o přechodném obmezení nabývání zemědělského majetku;

d) nemovitosti vyvlastněné k účelům scelovacím (§ 85).

§ 84.

(1) Pozemky označené v §§ 82 a 83 rozdělí scelovací družstvo v rámci pozemkové úpravy.

(2) Nabyvatelé pozemků označených v § 83, písm. c) a d) nahradí scelovacímu družstvu náklady vynaložené na jejich získání.

§ 85.

Usnesla-li se na tom většina k hlasování oprávněných přímých účastníků (§ 41 a § 12, odst. 5), lze pro účely podle § 82 v míře nezbytně nutné vyvlastnit za náhradu zastavěné pozemky, dvory a zahrady při domech a jiné pozemky nebo jejich části, když není možné jiné vhodné řešení, a je-li jich nezbytně třeba k účelnému uspořádání zastavěné části obce nebo k účelnému provedení scelování vůbec.

§ 86.

(1) Návrh na vyvlastnění podá scelovací družstvo zpravidla nejpozději při stanovení všeobecných zásad pro nové rozdělení (§ 59). Před podáním návrhu na vyvlastnění je scelovací družstvo povinno pokusiti se o získání potřebných práv dohodou. Vyvlastňovací řízení provede příslušná oblastní komise, u níž musí býti návrh podán.

(2) O došlém návrhu uvědomí oblastní komise toho, proti němuž vyvlastňovací návrh směřuje, a vyzve ho, aby se vyjádřil ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení, zda a za jakých podmínek jest ochoten pozemky nebo právo dobrovolně odstoupiti, aby nemuselo dojíti k vyvlastnění.

(3) Nedojde-li k dohodě nebo nevyjádří-li se podle odstavce 2 dotázaný kladně ve stanovené lhůtě, nařídí oblastní komise místní šetření za účelem zjištění předpokladů pro vyvlastnění a stanovení náhrady a zpraví o tom všechny dotčené osoby. K námitkám, které nebyly podány nejpozději při místním šetření, se nepřihlíží; na to jest v pozvání k místnímu šetření výslovně upozorniti. Zároveň se stanovením místního šetření požádá oblastní komise příslušný soud, aby poznamenal ve veřejných knihách zahájení vyvlastňovacího řízení. Tato poznámka jest účinná proti každému, kdo později dobude knihovního zápisu na vyvlastňovaném pozemku.

(4) Po vykonaném místním šetření vydá oblastní komise rozhodnutí o návrhu na vyvlastnění. Ve vyvlastňovacím nálezu se určí zpravidla též doba převzetí vyvlastněné nemovitosti a výše náhrady. Určení náhrady se však může vyhraditi zvláštnímu rozhodnutí.

(5) Proti vyvlastňovacímu nálezu oblastní komise lze se odvolati ve lhůtě 15 dnů k zemské komisi.

§ 87.

(1) Za vyvlastněné nemovitosti náleží vyvlastněnému peněžitá náhrada ve výši obecné ceny, zjištěné odhadem provedeným podle § 51.

(2) Při stanovení náhrady jest přihlížeti též ke škodě, kterou utrpěli uživatelé, požívatelé, nájemci a pachtýři vyvlastněním, jestliže tato užívací, požívací, nájemní a pachtovní práva nejsou knihovně zajištěna.

(3) Byla-li vyvlastněna jen část nemovitosti, budiž dána přiměřená náhrada i za to, oč se snížila hodnota zbylé části nemovitosti vyvlastněním.

(4) K ceně zvláštní obliby se nepřihlíží.

(5) Náhradu poskytne scelovací družstvo v hotovosti do 14 dnů ode dne převzetí pozemku. Nebyla-li náhrada složena ve stanovené lhůtě, přísluší vyvlastněnému od téhož dne zákonné úroky.

§ 88.

(1) Scelovací družstvo vyplatí náhradu přímo vlastníku nemovitosti, jestliže tento prokáže, že s výplatou souhlasí všechny osoby, jimž přísluší práva knihovně zajištěná na vyvlastněné nemovitosti.

(2) Nepodá-li vlastník nemovitosti tento průkaz, složí scelovací družstvo náhradu u soudu, v jehož obvodu je vyvlastněná nemovitost, který ji pak rozvrhne v nesporném řízení podle zásad exekučního řádu (zákona).

(3) Průkaz uvedený v předchozím odstavci třeba podati listinou, na níž je podpis oprávněné osoby ověřen soudem nebo notářem (veřejným notářem), nebo veřejnou listinou.

§ 89.

(1) Scelovací družstvo může i po pravoplatnosti vyvlastňovacího nálezu upustiti od provedení vyvlastnění, je však povinno nahraditi vlastníku vzniklou škodu a obnoviti původní stav; není-li to možno, je povinno poskytnouti přiměřené odškodné.

(2) Pokud není v tomto zákoně stanoveno jinak, použije se opatření Stálého výboru ze dne 16. listopadu 1938, č. 291 Sb., o vyvlastnění a

o některých jiných opatřeních k účelům hospodářského přebudování státu nebo dočasného hospodářského zajištění nezaměstnaných osob, ve znění vládního nařízení ze dne 27. prosince 1944, č. 289 Sb.

Vyrovnávací řízení.

§ 90.

(1) Je-li pro uskutečnění rozsáhlejších staveb komunikačních, vodních cest a úprav letišť a jiných zařízení ve veřejném nebo národohospodářském zájmu třeba značných ploch hospodářských pozemků, jejichž použitím by byla pozemková držba tak roztříštěna, že by tím bylo ohroženo řádné hospodaření a že by byl zároveň pohlcen pozemkový majetek jen několika vlastníků, jest k žádosti stavebníka nebo stavbou postižených zavésti řízení o pozemkové úpravě podle tohoto zákona.

(2) Místního šetření podle §§ 18 a 19 se zúčastní v tom případě stavebník provádějící příslušnou stavbu nebo jeho zástupce.

§ 91.

(1) Přímým účastníkem scelování (§ 90, odst. 1) může být i vlastník, který přijal peněžitou náhradu za pozemky vyvlastněné nebo odstoupené, když náhradu, kterou dříve obdržel, složí jako součást náhradního nároku u peněžního ústavu, který určí oblastní komise, nebo se zaváže tak učiniti, jakmile náhradu obdrží.

(2) Nakládání s peněžitou náhradou podle odstavce 1 náleží scelovacímu družstvu, její úrokový výnos až do odevzdání náhradních pozemků přísluší bývalým vlastníkům.

§ 92.

(1) Plošný příspěvek na získání pozemků potřebných pro odškodnění osob, jimž byly vyvlastněny pozemky na stavby uvedené v § 90, odst. 1, nebo které odstoupily pozemky pro ten účel, musí všichni přímí účastníci scelování poskytnouti v poměru hodnot svých pozemků, pojatých do scelování.

(2) Částky peněžitých náhrad za pozemky vyvlastněné nebo odstoupené, uvedené v § 91, odst. 1, se rozvrhnou na všechny přímé účastníky scelování v poměru hodnot pozemků, kterými přispěli na odškodnění podle odstavce 1.

§ 93.

Ustanovení § 41, odst. 5 o přípustné výši peněžních vyrovnávacích částek k úhradě rozdílu mezi dosavadními a náhradními pozemky se na tyto případy nevztahuje.

Hlava III.

Zaokrouhlování (arondace) zemědělských pozemků a lesů.

§ 94.

(1) Zaokrouhlování (arondace) zemědělských pozemků a lesů, odstraňování cizích pozemků (enkláv) a vyrovnání hranic se provádí účelnou výměnou zemědělských a lesních pozemků buď podle dohody jejich vlastníků nebo, nedojde-li k dohodě, podle rozhodnutí oblastní komise.

(2) Příslušné směnné smlouvy, které byly schváleny oblastní komisí, a rozhodnutí podle odstavce 1 požívají výhod podle § 97. Oblastní komise jsou povinny na požádání sepsati směnné smlouvy a vypracovati knihovní návrhy potřebné k jejich provedení. Ke knihovnímu vkladu podle směnné smlouvy, vyhotovené nebo schválené oblastní komisí, není třeba soudního nebo notářského ověření podpisů.

(3) Má-li připadnouti k pozemku, jehož arondace se provádí, pozemek památkově cenný, nesmí býti bez souhlasu příslušného úřadu měněn dosavadní způsob jeho obdělávání.

§ 95.

(1) Uzná-li oblastní komise pozemkovou úpravu (arondaci) podle § 94 za účelnou i nutnou a nedojde-li k dohodě mezi příslušnými vlastníky, může oblastní komise na návrh jedné ze zúčastněných stran provésti tuto pozemkovou úpravu vyvlastněním podle zásad uvedených v §§ 86 až 89.

(2) Náhrada za pozemek vyvlastněný k tomuto účelu má býti dána zásadně v pozemku (pozemcích) téže hodnoty, a není-li to možno, v penězích.

§ 96.

Převod knihovně zapsaných práv a závazků.

(1) Dohodnou-li se strany uzavírající směnnou smlouvu převésti práva nebo závazky zapsané ve veřejných knihách s jednoho směňovaného pozemku na druhý anebo na jiný zemědělský nebo lesní pozemek, může býti souhlas osob, pro které jsou na pozemku, o který jde, zapsány knihovní práva nebo závazky, nahrazen svolením soudu.

(2) Uděliti svolení přísluší okresnímu soudu, v jehož obvodu je pozemek, na který mají býti práva a závazky převedeny, a mají-li být pře-

vedeny jako simultánní na pozemky v obvodech několika okresních soudů, tomu z nich, u kterého bude žádost nejprve podána.

(3) Soud rozhodne v řízení nesporném na společnou žádost smluvních stran po vyjádření zemské komise, že zamýšlená směna je s hlediska arondace a scelování pozemků účelná. Svolení udělí, nevznikne-li převodem práva nebo závazku osobám oprávněným nebo zavázaným škoda anebo vznikne-li jim jen škoda nepatrná, kterou lze vyrovnat peněžitou náhradou; v tom případě soud zároveň určí, nedojde-li k dohodě, výši náhrady.

(4) Soudním rozhodnutím podle předchozích odstavců nemůže býti nahrazen souhlas úřadů uvedených v § 44, odst. 8 k převodu služebností nebo užívacích práv ve prospěch železnic, letectví, zařízení pošt a státních telekomunikací, státních vodocestných a státních nebo z veřejných prostředků subvencovaných vodohospodářských staveb nebo všeužitečných podniků elektrických anebo k převodu závazků uložených na ochranu památek všeho druhu, přírodních krás a krajinného rázu.

§ 97.

Směnné smlouvy, převody vlastnického práva ke směnným pozemkům, dále převody práv a závazků knihovně zapsaných ze směněného pozemku na jiný podle soudního rozhodnutí (§ 96) požívají výhod podle § 27 a jsou osvobozeny též od obecní dávky z přírůstku hodnoty nemovitostí, pokud nemá býti současně zapsána změna v osobě oprávněného či zavázaného, ani změna v rozsahu těchto práv nebo závazků.

Hlava IV.

Dělení a úprava užívání i správy společenských pozemků.

§ 98.

Až do další úpravy zůstávají v platnosti, po případě jsou dále použitelné:

1. Na Slovensku:

a) zák. čl. VI/1836, o těch věcech, které mimo užívání pozemků patří k užitkům poddaných,

b) zák. čl. X/1836, o municipální pravomoci na půdě a o urbárenském procesu,

c) zák. čl. XII/1836, o poměrném dělení společenských užitků pozemkových podle zvyklostí,

d) zák. čl. VII/1840, o vysvětlení a částečné změně některých odstavců zák. čl. VI, X a XII z roku 1836 ve věcech urbariálních,

e) zák. čl. LIII/1871 a

f) zák. čl. XXXIX/1908, o rozdělení majetku urbariálního a úpravě poměrů pozemkového majetku a o komasaci pozemků,

pokud se týkají úpravy držby, urbárního oddělování a poměrného dělení, a to s tou změnou, že toto řízení provedou orgány a úřady jmenované v §§ 2 a 9 tohoto zákona;

2. v zemích České a Moravskoslezské:

zákon ze dne 13. února 1884, č. 31 mor. z. z., o dělení společenských pozemků a o úpravě užívání a správy společenských pozemků, ve znění přílohy B k vládnímu nařízení ze dne 19. května 1939, č. 171 Sb. z roku 1940, o scelování hospodářských pozemků a jiných úpravách pozemkové držby, s tou změnou, že v řízení při dělení pozemků a při úpravě užívání a správy společenských pozemků jsou příslušné orgány a úřady jmenované v §§ 2 a 9 tohoto zákona. Pokud se však příloha B k vládnímu nařízení č. 171/1940 Sb. odvolává na ustanovení uvedená v příloze A k tomuto nařízení, nastoupí na místo nich obdobná ustanovení tohoto zákona.

Hlava V.

Ustanovení přechodná a závěrečná.

§ 99.

(1) Pro řízení podle tohoto zákona platí, pokud se v něm nestanoví jinak, vládní nařízení ze dne 13. ledna 1928, č. 8 Sb., o řízení ve věcech náležejících do působnosti politických úřadů (správním řízení).

(2) Pokud opravný prostředek není vyloučen, lze se odvolati z rozhodnutí a opatření oblastní komise k zemské komisi a z rozhodnutí zemské komise k ministerstvu zemědělství.

(3) Shledá-li zemská komise v odvolacím řízení nebo při výkonu dozorčího práva, že byly při vyšetřování určité věci pominuty podstatné skutečnosti, nebo že byl za řízení porušen zákon takovým způsobem, že to má vliv na výsledek celé pozemkové úpravy, nebo že byla zkrácena práva jednotlivých účastníků této úpravy, má zemská komise nařídit nové jednání ve věci.

§ 100.

Řízení ve věcech upravených tímto zákonem, které bylo zahájeno před účinností tohoto zákona, provedou podle předpisů dosavadních dosud příslušné úřady (soudy), bylo-li již v těchto věcech skončeno odhadní řízení; jinak se dosavadní řízení zrušuje a provede se znovu podle tohoto zákona. Podle tohoto zákona se postupuje, i když bylo odhadní řízení skončeno, usnesla-li se na tom většina přímých účastníků před odevzdáním náhradních pozemků do prozatímního užívání.

§ 101.

Orgány jmenované v §§ 2 a 9 buďtež při plnění svých úkolů podporovány ostatními úřady, soudy a orgány veřejné správy, které mají zejména urychleně vyřizovati žádosti předložené jim podle tohoto zákona.

§ 102.

Obce, v nichž bylo provedeno scelování podle tohoto zákona, se posuzují přednostně při rozhodování o žádostech o příspěvky a podpory z veřejných prostředků, zejména též z prostředků určených ke zvelebení zemědělství.

§ 103.

(1) Pokud ministr (ministerstvo) všeobecně upraví podle předcházejících ustanovení některou věc, učiní tak pro Slovensko po vyjádření příslušného pověřence (pověřenectva), který se po případě dohodne se zúčastněnými pověřenci (pověřenectvy).

(2) Ministři (ministerstva) vykonávají svou působnost podle tohoto zákona na Slovensku prostřednictvím příslušných pověřenců (pověřenectev), kteří se přitom řídí směrnicemi vydanými příslušným ministrem (ministerstvem).

(3) Vyhlášky ministrů uveřejněné v Úředním listě, vydané podle tohoto zákona, uveřejní příslušný pověřenec též v Úředním věstníku.

§ 104.

Zrušuje se platnost, po případě použitelnost předpisů, pokud odporují ustanovením tohoto zákona; zejména se zrušuje platnost, po případě použitelnost:

1. na Slovensku s výhradou ustanovení § 98, č. 1:

a) zák. čl. VI/1836,

b) zák. čl. X/1836,

c) zák. čl. XII/1836,

d) zák. čl. VII/1840,

e) zák. čl. LIII/1871,

f) zák. čl. VII/1908, o stálé hospodářské odborné komisi,

g) zák. čl. XXXIX/1908 a

h) zákona ze dne 13. prosince 1939, č. 328 Sl. z., o státním komasačním fondu, a vládního nařízení ze dne 28. února 1940, č. 48 Sl. z., jímž se provádí tento zákon;

2. v zemích České a Moravskoslezské:

a) vládního nařízení č. 171/1940 Sb., s výjimkou přílohy B,

b) vládního nařízení ze dne 21. července 1943, č. 208 Sb., kterým se doplňuje vládní nařízení ze dne 19. května 1939, č. 171 Sb., z roku 1940, o scelování hospodářských pozemků a o jiných úpravách pozemkové držby.

§ 105.

Tento zákon nabývá účinnosti třicátým dnem po vyhlášení; provede jej ministr zemědělství v dohodě se zúčastněnými ministry.

Dr. Beneš v. r.

Zápotocký v. r.

Ďuriš v. r.

Administrace: Praha III., Tržiště č. 9. — Telefon 459-41 až 43. — Účet pošt. spoř. č. 40.664.
Roční předplatné činí Kčs 300·—.
Novinová sazba povolena poštovním ředitelstvím v Praze č. 109.704/IIIa 1939. — Dohlédací poštovní úřad Praha 35.
Státní tiskárna v Praze.